

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Najaarsbrief 2024

GR Sociaal

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1 INLEIDING	3
2 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	3
3 NIEUWE EN GEWIJZIGDE RISICO'S	9
4 OPGAVEN.....	10
4.1 DIENSTVERLENING.....	10
4.2 BESTAANSZEKERHEID VERSTERKEN	12
4.3 ONTWIKKELEN NAAR WERK.....	18
4.4 ZORGEN VOOR ONDERSTEUNING	28
4.5 BEDRIJFSVOERING.....	34
5 BIJLAGEN	36
5.1 BIJDRAGEN PER GEMEENTE 2024	36
5.2 RISICO'S	38
5.3 DVO's	41
5.4 BEGROTINGSSUBSIDIES	43

1 INLEIDING

Voor u ligt de Najaarsbrief 2024 van de GR Sociaal waarin we rapporteren over de voortgang, verantwoorden over de resultaten en een inzicht geven van de verwachte financiële uitkomsten over 2024. De begroting 2024 passen wij niet aan, omdat een zienswijze-procedure van 12 weken het niet mogelijk maakt dat het Algemeen Bestuur voor 31 december 2024 de begroting wijzigt. De daadwerkelijke financiële gevolgen worden in de jaarrekening verwerkt.

De cijfers van de Najaarsbrief 2024 zijn de input voor de Uitgangspuntennotitie 2026 die in januari 2025 in het AB wordt behandeld.

De Najaarsbrief bevat geen voorstellen voor nieuw en/of aangepast beleid. Indien beleidsaanpassingen wenselijk zijn naar aanleiding van onder andere de bevindingen in de Najaarsbrief, wordt deze verder meegenomen in de Voorjaarsbrief 2025 en de actualisatie van de beleidsagenda als onderdeel van de op te stellen Uitgangspuntennotitie voor de begroting 2026.

Deze Najaarsbrief zoomt eerst in op algemene trends, ontwikkelingen en gemaakte beleidskeuzes, die van invloed zijn op de resultaten van de GR Sociaal.

2 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De Najaarsbrief 2024 laat op het eerste gezicht een financieel beeld zien van verder oplopende kosten. Dit zien we vooral terug binnen de opgave Bestaanszekerheid versterken bij het onderdeel Inkomensondersteuning. Als gevolg van een prijsverschil van de gemiddelde bijstandsuitkering en een ander verloop van het aantal klanten ten opzichte van waarmee in de Voorjaarsbrief 2024 rekening is gehouden, verwachten we dat de kosten zullen toenemen. Bij Minimabeleid zien we de financiële effecten terug van de tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Huishoudens die door een samenloop van regelingen onder het bestaansminimum terecht komen kunnen een vaste tegemoetkoming van hun gemeente ontvangen. In de Voorjaarsbrief 2024 is gerapporteerd over de autonome groei en de toegepaste indexering Minimabeleid in 2024. De gevraagde begrotingswijziging Minimabeleid werd toen niet gehonoreerd, maar nu laat de prognose toch zien dat een aanvullende bijdrage van gemeenten noodzakelijk is.

Bij Ontwikkelen naar Werk zien we dat Drechtwerk rekening houdt met een bijstelling van de SW-salarissen door een stijging van het gemiddelde SW-loon. In de Meicirculaire 2024 zijn extra middelen ter ondersteuning voor de transitie van het sociaal ontwikkelbedrijf toegevoegd aan het budget voor de SW. Over de inzet wordt momenteel een voorstel voorbereid. In afwachting hiervan worden gemeenten gevraagd om de middelen mee te nemen naar 2025 zodat deze bij de Voorjaarsbrief 2025 in de begroting van de GR Sociaal kan worden opgenomen.

Binnen de opgave Zorgen voor Ondersteuning blijft de stijging van de lasten beperkt tot de bijstelling van de begroting Stroomlijn voor het Drechthoppervoer en vervoer naar de dagbesteding. Toch moet komende jaren rekening worden gehouden verder oplopende kosten als gevolg van nieuwe Cao-afspraken en hogere loon- en prijsindexaties. Dit geldt overigens niet alleen voor de Wmo, maar ook voor de bedrijfsvoeringscontracten in het algemeen.

Tegenover de hogere lasten en de daarmee samenhangende hogere bijdrage van gemeenten, staan ook vergoedingen die gemeenten van het Rijk ontvangen, zoals een hoger BUIG budget, de decentralisatie-uitkering aanpak alleenverdienersproblematiek, een hogere rijkssubsidie SW en extra middelen voor sociaal ontwikkelbedrijven. Per saldo lijken de hogere lasten en de gemeentelijke baten elkaar uit te middelen. In het financieel beeld en bij de opgaven zelf worden de (financiële) ontwikkelingen nader toegelicht, evenals de voortgang op de genomen maatregelen (die hun beslag hebben op 2024) bij de Uitgangspuntennotitie 2025.

Update dempende maatregelen 2024 en 2025

Naast de Bestuurlijke Opdracht Toekomstbestendig Sociaal Domein, waarin we op zoek zijn naar structurele ombuigingen, zijn er in de begroting 2024 en 2025 zijn reeds een aantal maatregelen aangekondigd en de financiële consequenties hiervan verwerkt. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van Powerful Ageing bij de Wmo, de inzet richting het lokale voorveld, maar ook de inzet op het werk-fit maken van klanten die langer dan twee jaar in de bijstand zijn, meer inzet op parttime werk, het laten

uitstromen van statushouders en een pilot LKS. Het gaat dan om de demping van de kosten zoals weergegeven in onderstaande tabel. Hierover wordt in deze Najaarsbrief gerapporteerd.

2024	€ 2,6 miljoen
2025	€ 6,1 miljoen
2026	€ 8,1 miljoen
2027	€ 10,2 miljoen
2028	€ 12,4 miljoen

In de begroting 2025 is besloten om de formatie niet mee te laten bewegen met de ontwikkelingen binnen de opgaven (anders dan CAO etc.). Hierop vooruitlopend is de verwachting dat ook al in 2024 er incidenteel geld wordt overgehouden op de bedrijfsvoering (bovenop de hierboven genoemde én doorgevoerde maatregelen). Dit komt omdat er afgelopen jaar extra kritisch is gekeken naar diverse uitgaven en deels ook doordat het niet altijd lukt om openstaande vacatures te vervullen. Het is echter nog niet mogelijk om dit positieve saldo als besparing aan te merken omdat er nog niet met zekerheid is te zeggen dat het een structurele besparing betreft. Dit wordt nader onderzocht.

Update Bestuurlijke Opdracht Toekomstbestendigheid Sociaal Domein

De doelstelling van de bestuurlijke opdracht is het in kaart brengen van mogelijkheden die de GR Sociaal ziet om binnen haar verantwoordelijkheden bij te dragen aan het beheersbaar houden van de kosten in het sociaal domein voor gemeenten. Hierbij rekening houdend met de noodzaak van het werken aan toekomstbestendige ondersteuning in het sociaal domein waar ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben.

Update over lijn 1: aanpassing van de uitvoering en bedrijfsvoering

In deze eerste lijn ligt de focus op het streven naar een zo efficiënt mogelijke uitvoering. De verwachting is hier 3 tot 5 miljoen euro mee te besparen, waarvan er al ruim 1 miljoen euro is opgenomen in de begroting 2025. Het doel van procesherontwerp is betere, snellere en transparante dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten (efficiënt en effectief).

Voorbeeld Quick Win: Wmo-screening

Huidige situatie

- Het secretariaat van de Wmo werd geconfronteerd met veel tijdrovende, handmatige taken na een klantmelding.
- Daarnaast geeft het meldingsformulier onvoldoende richting aan klanten en consultants om de hulpvraag helder en concreet te formuleren. Dit leidde soms tot frustraties bij medewerkers en mogelijk negatieve impact bij de inwoner.

Samen Verbeteren:

- In slechts drie weken hebben we een vernieuwd ontwerp voor het meldingsformulier ontwikkeld, mede dankzij de waardevolle feedback van 30 Wmo-collega's.
- Daarnaast hebben we de arbeidsintensieve, handmatige stappen die het secretariaat moet doorlopen om Wmo-meldingen te verwerken, nauwkeurig in kaart gebracht. We zetten nu de volgende stap: robotisering van deze processen.

Update over lijn 2: aanpassingen in het beleidsprogramma

In het AB van 28 maart 2024 is aangegeven dat veel van de maatregelen in lijn 2 onderdeel zijn geweest van de gelopen herijtingsprocessen en dat deze maatregelen bovendien de meest kwetsbare inwoners raken.

Voor lijn 2 geldt dat er op basis van deze ombuigingsopdracht geen nieuwe effecten verwerkt worden in de P&C documenten en dat dit pas mogelijk is na eventuele lokale herziening van de gemaakte keuzes tijdens de herijtingsprocessen. We begeleiden gemeenten die de beleidskader opnieuw aan gemeenteraden willen voorleggen.

Update over lijn 3: Onderzoeken van kansen voor nadere samenwerking

De maatregelen in lijn 3 gaan over kansen door een op een andere manier samen te werken in het sociaal domein.

De uitwerkingsopdrachten in lijn 3 kunnen inzicht geven in meer duurzame oplossingen. Deze kunnen uiteraard wel effect hebben op het beleid en daarmee op lijn 2. Het helder krijgen van welke keuzes dat zijn en welke effecten dat oplevert is onderdeel van de uitwerkingsopdrachten in lijn 3.

De eerste drie uitwerkingsopdrachten zijn gestart. Dit zijn echter langdurige trajecten waarvan nog niet bekend is wanneer de concrete ombuiging zal plaatsvinden.

Overige besparingen

Uiteraard zijn we ook op zoek naar andere besparingen. Hierover zullen wij rapporteren in de Jaarstukken 2024 (indien besparing in 2024), Voorjaarsbrief 2025 (indien besparing in 2025) of de Uitgangspuntennotitie en Begroting 2026 (indien besparingen in 2026). Een paar voorbeelden hiervan zijn het opzeggen van contracten en het beperken van de openingsuren.

Beleidsmatig beeld

Dienstverlening

Inmiddels draait ons SamenWerkplein met andere partners op volle toeren. Binnen de regio brengen we op het SamenWerkplein diverse landelijke partijen samen op 1 plek, laagdrempelig en vrij toegankelijk. Voordeel is dat we makkelijk (zonder drempels of schotten) kunnen samenwerken in het belang van de vraag van de inwoner. Momenteel zijn de volgende partijen op één of meerdere dagen aanwezig:

- Belastingdienst
- Sociale Verzekeringsbank
- Kickstart Oekraïne / UWV / Vluchtelingenwerk
- Leerwerkloket
- Informatiepunt Digitale Overheid
- Dordtpas
- Ondernemersloket

Met DUO zijn we in een afrondende fase en met de IND/COA zijn we in gesprek.

Een volgende stap zou zijn om toe te werken naar 'SamenWerkplein, nu ook digitaal', waar we informatie achter de schermen met elkaar kunnen uitwisselen om op die manier proactief vanuit de overheid de diensten te verlenen en de voorzieningen te verstrekken waar inwoners recht op hebben. Dit is echter landelijk een 'veelkoppig' vraagstuk, waarbij verschillende wetten en regels elkaar in de weg kunnen zitten. We sluiten daarom intensief aan op de ontwikkeling van de wetgeving rondom proactieve dienstverlening en proberen via die route met diverse andere partijen meer ruimte te krijgen om te experimenteren met deze manier van werken. Uiteindelijk draait het er voor ons om dat inwoners proactief en bij voorkeur automatisch krijgen waar zij recht op hebben en het zo simpel en makkelijk mogelijk te maken.

Bestaanszekerheid versterken

Landelijk, regionaal en lokaal wordt er hard gewerkt aan het verminderen van het aantal mensen dat leeft in armoede en/of te maken heeft met problematische schulden. De Landelijke Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden heeft maatregelen getroffen om het aantal mensen dat leeft in armoede of met schulden te laten dalen. Zo is de afgelopen periode het wettelijk minimumloon verhoogd. De bijstand en de AOW zijn daaraan gekoppeld en gingen dus ook omhoog. Daarnaast verhoogde het kabinet het kindgebonden budget. En mensen krijgen sinds dit jaar meer huurtoeslag. In de meest recente voortgangsrapportage hierover worden de volgende vier belangrijke aandachtsgebieden benadrukt: (1) preventie, zodat de instroom van huishoudens die kampen met schulden en/of leven in armoede wordt verminderd, (2) het terugdringen van niet-gebruik van regelingen (3) het nemen maatregelen die de koopkracht verbeteren en (4) het voorkomen dat energiearmoede de koopkracht van individuele huishoudens verder onder druk zet. De komende periode wil het Kabinet mensen met beginnende schulden bereiken. Om te voorkomen dat zij echt in de problemen komen. Het kabinet wil dat doen op plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Bijvoorbeeld bij huisartsen, op scholen en in kerken en moskeeën. Maar ook op de werkvloer, bij vrijwilligersorganisaties en bij het sociaal werk.

Daarnaast staan er twee wetswijzigingen op de planning die onze dienstverlening vanaf 2025 zullen beïnvloeden en aansluiten bij onze visie. De eerste is de herziening van de Participatiewet, genaamd 'Participatiewet in Balans'. In 2025 zullen we de Spoor 1-wijzigingen van deze herziening implementeren, die onlangs door de Tweede Kamer zijn goedgekeurd. De tweede wetswijziging betreft het wetsvoorstel voor de handhaving van sociale zekerheid, dat een versoepeling van het handhavingsbeleid beoogt. Deze wetswijzigingen sluiten aan bij onze aanpak en ondersteunen onze koers om de bestaanszekerheid van de inwoners van de Drechtsteden te versterken. We haken dan ook nu al aan zodat we voorbereid zijn op deze aankomende veranderingen.

In 2025 zijn we voornemens om een serviceteam externe bewindvoering in te richten waarin alle dienstverlening en samenwerking op het gebied van (extern) beschermingsbewind gecombineerd wordt. We willen hiermee bereiken dat inwoners de juiste, passende en kwalitatief goede ondersteuning ontvangen voor hun financiële problematiek én er beïnvloeding plaatsvindt op de kosten van bijzondere bijstand voor beschermingsbewind. Hiervoor ligt een apart besluit voor bij het Bestuur.

Ontwikkelen naar Werk

Landelijk wordt gewerkt aan de herziening van de Participatiewet, hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur en een nieuwe opdracht en extra middelen voor sociaal ontwikkelbedrijven (SW-instellingen).

De huidige uitvoering van de Participatiewet vertoont steeds meer kwalen. Zo zien we dat de doelgroep een groeiende groep met afstand tot de arbeidsmarkt heeft, dan in het verleden. Niet verwonderlijk omdat een aantal andere voorzieningen niet meer toegankelijk zijn voor inwoners met ziekte en gebrek. Bovendien zien we dat de flexmarkt een groter effect heeft op de instroom in de Participatiewet. Inwoners in een flexberoep die door ziekte uitvallen zijn sneller afhankelijk van het laatste vangnet. Voor gemeenten heeft dit tot gevolg dat de investering en ontwikkeling om inwoners richting werk te bewegen meer vraagt, zowel in tijd als in geld. Alle gemeenten worstelen met de zoektocht om te ontwikkelen naar werk. De veranderende Participatiewet komt ook meer aandacht voor het recht op participeren als iemand niet in staat is om te werken. De Drechtsteden hebben hierop al een antwoord in de vorm van participatieplekken.

Belangrijk onderdeel van de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur is de ontwikkeling van Regionale Werkcentra. Werkgevers, vakbonden, UWV en de GR Sociaal werken aan het Werkcentrum Drechtsteden. Het werkcentrum is de opvolger van het Regionaal Mobiliteitscentrum Kickstart. In 2024 is gestart met de ontwikkelingen in de Drechtsteden. Via Regiodeal zijn inmiddels ook middelen toegekend voor outreachend werken met het regionale werkcentrum waardoor het mogelijk is om op verschillende manieren actief ondersteuning te kunnen bieden aan een brede groep inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij is ook aandacht voor gebiedsgericht werken. Zo is gestart met een spreekuur in Alblasterdam. Maar ook aansluiting bij het Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt West is hiervan een voorbeeld.

In de voorjaarsnota van 2024 heeft het kabinet extra geld beschikbaar gesteld voor ontwikkelbedrijven en beschut werk. Regio's moeten in samenwerking met hun arbeidsmarktregio's komen tot transformatieplannen. Aan deze plannen wordt momenteel gewerkt.

Zorgen voor Ondersteuning

Het blijft een vraagstuk hoe de zorg houdbaar en betaalbaar blijft. Daarom bekijken we continu met elkaar welke maatregelen we kunnen nemen om de groei te dempen en/of e.e.a. meer houdbaar en betaalbaar te houden. Voorbeelden hiervan zijn o.a. te vinden bij Zorgen voor Ondersteuning voor wat betreft de invoering van herstelgerichte ondersteuning (Powerful Ageing) en de afschaling van lichtere vormen van begeleiding naar het voorveld. De meeste van deze nieuwe activiteiten draaien inmiddels volledig. Ook het op een andere manier kijken naar en onderzoeken van de ondersteuningsvraag in samenhang met de andere opgaven zoals al ingezet bij de Simpel Switchen methodiek, is een rode draad in ons beleid. Daarnaast zijn we voor Zorgen voor Ondersteuning constant alert op de snel veranderende omstandigheden binnen zowel de overheid als de maatschappij, zoals het door ontwikkelen van Resultaatgericht beschikken naar meer maatwerk met Passend beschikken. We sluiten ook aan bij innovaties zoals het onderzoeken en promoten van digitale zorgoplossingen en innovatieve woonzorgprojecten. We volgen de ontwikkelingen rond het wetsvoorstel eigen bijdragen Wmo op de voet.

Financieel beeld

Het verloop van de begroting 2024 is als volgt:

Begroting	Begroting 2024
-----------	----------------

Lasten

Primaire begroting 2024	323.489
1e Begrotingswijziging 2024 Apparaatslasten en Wmo Zwijndrecht	-900
Voorjaarsbrief 2024	19.910
3e Begrotingswijziging 2024 DVO Beschermd Wonen	141
4e Begrotingswijziging 2024 Minimabeleid	-463
Actuele begroting (na wijzigingen)	342.177

Mutaties Najaarsbrief 2024:

Opgave Bestaanszekerheid versterken	5.238
Opgave Ontwikkelen naar werk	535
Opgave Zorgen voor ondersteuning	254
Totaal Najaarsbrief 2024	6.027

Prognose t/m Najaarsbrief 2024	348.204
---------------------------------------	----------------

In het onderstaande overzicht zijn de geprognosticeerde afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting per Opgave en product weergegeven. Een positief bedrag betekent een verwachte hogere baten of de lasten en een negatief bedrag betekent verwachte lagere baten of de lasten.

Opgaven	Actuele begroting 2024			Najaarsbrief 2024			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestaanszekerheid versterken	135.472	135.472	0	140.710	140.710	0	5.238	5.238	0
Inkomensondersteuning	124.382	124.382	0	128.474	128.474	0	4.092	4.092	0
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	2.147	2.147	0	2.147	2.147	0	0	0	0
Minimabeleid	8.943	8.943	0	10.089	10.089	0	1.146	1.146	0
Ontwikkelen naar werk	56.925	57.781	856	57.460	58.316	856	535	535	0
Statushouders	0	270	270	0	270	270	0	0	0
Participatie	8.838	9.674	836	8.838	9.674	836	0	0	0
Drechtwerk	48.087	47.837	-250	48.622	48.372	-250	535	535	0
Zorgen voor ondersteuning	82.841	82.841	0	83.095	83.095	0	254	254	0
Hulpmiddelen	5.960	5.960	0	5.960	5.960	0	0	0	0
Vervoer	11.074	11.074	0	11.194	11.194	0	120	120	0
Huishoudelijke ondersteuning	30.678	30.678	0	31.852	31.852	0	1.174	1.174	0
Begeleiding en kortdurend verblijf	35.129	35.129	0	34.089	34.089	0	-1.040	-1.040	0
Bedrijfsvoering	66.938	65.832	-1.106	66.938	65.832	-1.106	0	0	0
Apparaatskosten	62.418	61.312	-1.106	62.418	61.312	-1.106	0	0	0
Apparaatskosten DVO's	4.305	4.305	0	4.305	4.305	0	0	0	0
Treasury	215	215	0	215	215	0	0	0	0
Programmareserves	0	250	250	0	250	250	0	0	0
Mutaties reserves	0	250	250	0	250	250	0	0	0
Totaal	342.177	342.177	0	348.204	348.204	0	6.027	6.027	0

Bedragen x € 1.000

Totaal Opgaven

Het totale verwachte financieel effect van alle opgaven voor gemeenten bedraagt daarmee € 6,276 mln. nadelig. Tegenover de hogere lasten en de daarmee samenhangende hogere bijdrage van

gemeenten staan ook vergoedingen die gemeenten van het Rijk ontvangen, zoals een hogere BUIG budget, de decentralisatie-uitkering aanpak alleenverdienersproblematiek en een hogere rijkssubsidie SW. Per saldo lijken de hogere lasten en baten elkaar uit te middelen.

Hogere lasten en baten t.o.v. actuele begroting	€ 6.027	
Lagere baten derden t.o.v. actuele begroting	€ 249	-
Bijdrage gemeenten	€ 6.276	

*Bedragen x € 1.000

Naast de bijdrage gemeenten loopt er ook een financieringsstroom voor de aparte DVO's, zoals de programmakosten voor Wet Inburgering, Beschermd Wonen, Leefgeld Oekraïners en Kinderopvangtoeslagenaffaire. Dit staat los van bovenstaand bedrag, meer informatie hierover is terug te vinden in hoofdstuk 5, paragraaf 5.3. De apparaatskosten die samenhangen met deze DVO's zijn (in tegenstelling tot de programmakosten) wel onderdeel van de begroting van de GR Sociaal en de hierin opgenomen bijdragen gemeenten.

In onderstaande tabel zijn alle verwachte afwijkingen op de lasten, de baten van derden en (als resultaat) de bijdrage van gemeenten in detail opgenomen (negatieve bedragen zijn lagere lasten c.q. baten):

Omschrijving	Lasten	Baten van derden	Bijdrage gemeenten
Opgave: Bestaanszekerheid versterken			
Ontwikkeling Lasten en Baten Inkomensondersteuning	4.092	-421	4.513
Hogere uitgaven minimabeleid	670	200	470
Alleenverdienersproblematiek	476	0	476
Opgave: Ontwikkelen naar werk			
Drechtwerk prognose Najaarsbrief 2024	535	-234	769
Opgave: Zorgen voor ondersteuning			
Lagere uitgaven	-1.040	0	-1.040
Begrotingswijziging Stroomlijn	120	25	95
Herstelgerichte ondersteuning en aanpassing indexering	1.174	181	993
Totaal	6.027	-249	6.276

Bedragen x € 1.000

Gemeentelijke bijdragen

In de navolgende tabel is het verloop aangegeven in gemeentelijke bijdragen van de Voorjaarsbrief 2024 plus de 3e en 4e wijzigingen op de begroting en een technische wijziging van bijdragen voor gedetacheerd personeel = Actuele begroting. De actuele begroting is afgezet tegen de prognose van de gemeentelijke bijdragen bij deze Najaarsbrief. In de bijlagen is een specificatie per gemeente opgenomen. Overeenkomstig artikel 36 van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal worden de bijdragen bij wijze van voorschot in rekening gebracht op basis van de begroting, en niet op basis van de prognose in deze Najaarsbrief.

	A	B	C = (A + B)	D	D - C
Opgaven	Voorjaarsbrief 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Actuele begroting	Najaarsbrief 2024	Afwijking
Bestaanszekerheid versterken	133.050	-463	132.587	138.046	5.459
Inkomensondersteuning	121.847	0	121.847	126.359	4.513
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	2.147	0	2.147	2.147	0
Minimabeleid	9.056	-463	8.593	9.539	946
Ontwikkelen naar werk	43.352	0	43.352	44.121	769
Statushouders	270	0	270	270	0
Participatie	8.391	0	8.391	8.391	0
Inburgering	0	0	0	0	0
Drechtwerk	34.691	0	34.691	35.460	769
Zorgen voor ondersteuning	79.941	0	79.941	79.989	48
Hulpmiddelen	5.960	0	5.960	5.960	0
Vervoer	10.674	0	10.674	10.769	95
Huishoudelijke ondersteuning	28.178	0	28.178	29.171	993
Begeleiding en kortdurend verblijf	35.129	0	35.129	34.089	-1.040
Bedrijfsvoering	63.467	-142	63.324	63.324	0
Apparaatskosten	59.302	-283	59.019	59.019	0
Apparaatskosten DVO's	4.165	141	4.305	4.305	0
Treasury	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen gemeenten	319.810	-605	319.205	325.481	6.276

Bedragen x € 1.000

3 NIEUWE EN GEWIJZIGDE RISICO'S

In de begroting 2024 is een risicoparaagraaf opgenomen, in de Voorjaarsbrief en Najaarsbrief wordt deze geactualiseerd. Gemeenten hebben de verplichting voor de opgenomen risico's middelen te reserveren, zodat -als een risico zich voordoet- deze middelen aangesproken kunnen worden ter dekking. De GR Sociaal heeft zelf geen weerstandscapaciteit. Alle risico's zijn geactualiseerd en opgenomen in de bijlage.

4 OPGAVEN

Alle inwoners van de Drechtsteden kunnen zelfstandig en volwaardig leven, werken, wonen en meedoen. Waar dat niet lukt, helpen we die mogelijkheden vergroten. Hierin willen we werken aan een mensgericht, doelmatig en effectief sociaal beleid. Waarmee we doen wat nodig is voor inwoners én de publieke waarde. Dit vraagt om een verandering in al onze dienstverlening en taken die we uitvoeren, waarbij de inwoners altijd en continu centraal staat:

Vanuit die gedachte werken we als GR Sociaal intensief aan 5 opgaven:

1. Dienstverlening;
2. Bestaanszekerheid versterken;
3. Ontwikkelen naar werk;
4. Zorgen voor ondersteuning;
5. Bedrijfsvoering.

Waarbij geldt dat 'Dienstverlening als opgave' feitelijk over de 3 inhoudelijke opgaven heen hangt en vanuit daar de integraliteit, samenwerking en verbeteringen continu vormgeeft en 'bedrijfsvoering als opgave' gezien moet worden als de opgave die de inhoud ondersteunt en optimaal faciliteert en de trekker is in de bestuurlijke processen.

4.1 DIENSTVERLENING

Doelen

Nummer	Doelstelling
1.1	Faciliteren van inwoners, ketenpartners en collega's bij het gemakkelijk, laagdrempelig en efficiënt zaken doen met de Sociale Dienst
1.2	Stress sensitief en in een keer goed afhandelen van inhoudelijke vragen aan de opgave dienstverlening
1.3	Onze dienstverlening is eenduidig door de gehele organisatie heen en wordt continu geïnnoveerd en aangepast.

Wat hebben we bereikt?

Binnen dienstverlening werken we o.a. aan de volgende doelen:

1. Klanten worden stress sensitief en mensgericht benaderd, snel en in 1 keer goed
2. We verbeteren de dienstverlening continu

We verbeteren de dienstverlening continu

De continu klanttevredenheidsmetingen geven een stabiel positief beeld op dienstverlening. Het (gewogen) gemiddelde cijfer van alle gemeten onderdelen ligt in 2024 op een 7,8. Opvallend is de toegenomen tevredenheid over het aanvragen van bijstand. Dit onderdeel krijgt van klanten in 2024 een 8,2 wat sinds de meting nog nooit zo hoog is geweest. Enkele quotes van klanten:

"Vond de medewerkster erg kundig en heb het als een duidelijk gesprek ervaren en ze luisterde naar mijn verhaal, erg fijn!"

*"Bedankt voor alles, Ik heb goede Sociale Dienst"
"Ben heel dankbaar met de steun en begrip "*

Het Wmo aanvraag proces scoort hoog op vriendelijkheid, deskundigheid en behulpzaamheid , maar klanten zijn kritisch op de langere wachttijden. Enkele quotes van klanten:

"Verwerking van de aanvraag duurde erg lang. Erg jammer".

"Alles prima, alleen jammer dat tijd tussen aanvraag en toekenning zoveel tijd vergt"

Op het moment van dit schrijven wordt het Wmo aanmeldproces onder de loep genomen: De toenemende vraag naar deze dienstverlening stelt hoge(re) eisen aan de efficiency. Daarnaast is er tijdelijk extra inzet op het wegwerken van achterstanden bij de Wmo meldingen.

In het eerste contact met de sociale dienst, zowel op het samenwerkplein als aan de telefoon, zijn klanten erg tevreden over de duidelijkheid, vriendelijkheid en de moeite die wordt gedaan om te helpen. Over de wachttijden aan de telefoon is men minder tevreden. Op dit moment loopt een project om met behulp van kunstmatige intelligentie (ai) hier op te verbeteren. Het handmatig loggen van contacten kost veel tijd en kan door ai worden overgenomen. De planning is om dit nog in 2024 operationeel te krijgen.

Klanten worden stress sensitief en mensgericht benaderd, snel en in 1 keer goed

Klachten, bezwaren en privacy signalen geven ook informatie over aandachts- en verbeterpunten in de dienstverlening. Afgezet tegen het enorme aantal klantcontacten en besluiten blijft het aantal klachten en bezwaarschriften laag. Wanneer klanten gebruik maken van deze rechtsmiddelen is er vaak ook iets niet goed gegaan, blijkt uit het percentage (deels) gegronde klachten en bezwaarschriften, respectievelijk 52% (vorig jaar 63%) en 53% (vorig jaar 66%). Hoewel dit percentage is afgenomen ten opzichte van vorig jaar is nog steeds in ruim de helft van deze zaken de klacht of het bezwaar terecht ingediend.

In de periode tot september 2024 halen we uit deze signalen verder de volgende informatie :
In deze periode ontvingen we 83 klachten. Als we dit aantal klachten extrapoleren zouden we uitkomen op 124 klachten. Dat is ongeveer gelijk aan 2023 (toen 128).

- De top 3 klachten gaat over werkwijze, communicatie en termijn afhandeling. De laatste soort klachten speelde vooral in de 1^e vier maanden van het jaar. Sinds mei zien we een opvallende afname in klachten over afhandeltermijnen, doordat hier extra aandacht voor is.
- Klachten worden zo snel mogelijk afgehandeld: de gemiddelde afhandeltijd van klachten is 17 dagen. Dat is ruim beneden de wettelijke termijn van 6 weken. 71% van de klachten wordt binnen 3 weken afgehandeld.
- Er zijn in het totaal 254 bezwaarschriften afgehandeld. De gemiddelde afhandeltermijn van alle bezwaarschriften is binnen de servicetermijn van 12 weken. De wettelijke afhandeltermijn is niet overschreden. Deze termijnen zijn een verbetering ten opzichte van vorig jaar. Toen hadden we veel meer complexe bezwaarzaken (besluiten levensonderhoud en Tozo (Tijdelijke Overbrugging Zelfstandig Ondernemers, wat een negatief effect had op de afhandeltijd. Dit jaar speelde dit veel minder door daling van o.a. de instroom bezwaarschriften levensonderhoud.
- Deze periode valt ook op dat de instroom van bezwaren een stuk lager is dan vorige jaar (263 bezwaarschriften nu tegenover 336 in dezelfde periode vorig jaar) . Met name ontvingen we minder bezwaarschriften op besluiten levensonderhoud. We kregen iets meer bezwaarschriften op besluiten Wmo.

Privacy meldingen

Voor onze dienstverlening is het belangrijk om te kunnen duiden wat de oorzaak is van een specifiek datalek, zodat de nodige verbeteringen kunnen worden doorgevoerd indien zich een specifiek geval voordoet. In de periode tot augustus 2024 zijn 31 datalekken gemeld. Een groot deel van de datalekken in 2024 heeft betrekking op brieven die per post bij een verkeerde ontvanger terecht zijn gekomen. Dit soort fouten worden gelukkig wel direct gemeld en er wordt direct op geacteerd. De bewustwording over het belang hiervan groeit, waardoor medewerkers sneller signaleren dat er sprake is van een datalek en hiervan melding doen. Voor wat betreft de datalekken waarbij een gedeelde verantwoordelijkheid bestaat met de regio, weten we elkaar goed te vinden en wordt hier de juiste prioritering aan gegeven.

In de periode tot augustus 2024 ontvingen we verder 5 inzageverzoeken. Deze zijn altijd binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Wat zijn de kosten?

De lasten van deze opgave bestaan uit kosten van personeel en bedrijfsvoeringsmiddelen. Deze zijn onder de Opgave Bedrijfsvoering opgenomen.

4.2 BESTAANSZEKERHEID VERSTERKEN

Doelen

Nummer	Doelstelling
2.1	Wij zetten ons samen met lokale partners in om financiële problematiek bij de inwoners van de Drechtsteden te voorkomen
2.2	Wij bieden hulp bij bestaanszekerheid vraagstukken
2.3	We werken aan duurzame financiële stabiliteit en perspectief voor inwoners die dat nodig hebben.

Wat hebben we bereikt?

Voor de opgave Bestaanszekerheid Versterken zijn we goed op koers en blijven we de dienstverlening doorontwikkelen. Zoals al benoemd in de najaarsbrief en de jaarrekening van 2023 zetten we in 2024 in op de hierboven genoemde doelstellingen.

1. Wij zetten ons samen met partners in om financiële problematiek bij de inwoners van de Drechtsteden te voorkomen

Bestaanszekerheid versterken is nu een integraal onderdeel van onze brede dienstverlening. Eind 2023 zijn we gestart met vernieuwde bestaanszekerheidsgesprekken (de zogeheten bestaanszekerheidscheck). In deze gesprekken bespreken we brede vraagstukken rondom bestaanszekerheid met aandacht voor wonen, gezondheid, financiën, de leefomgeving e.d. Waar nodig worden verbindingen gelegd met de juiste personen en organisaties binnen de keten. Tijdens de gesprekken wordt ook bekeken of iemand gebruik maakt van alle beschikbare regelingen. Deze gesprekken zijn inmiddels volledig geïntegreerd in onze dienstverlening. Tot nu toe heeft 45% van de inwoners met een uitkering in 2024 een gesprek gehad. De verwachting is dat we in 2024 de doelstelling van 60% behalen.

Het succes van de gesprekken zien we terug in de toename van het gebruik van regelingen door inwoners met een Participatiewet-uitkering, die nu vaker ontvangen waar ze recht op hebben (landelijk sluit dit goed aan bij de discussie en ontwikkelingen rondom proactieve dienstverlening).

Een voorbeeld van deze toename is de stijging van 15% van het aantal toekenningen van het Persoonlijk Minima Budget (PMB) voor mensen met een Participatiewet uitkering, vergeleken met een stijging van slechts 8% in 2023.

Minimaregeling	2023	2024
Aantal toekenningen PMB voor inwoners met een P-wet uitkering	8% stijging*	15% stijging*
Aantal toekenningen Bijzondere Bijstand inwoners met P-wet uitkering	16% stijging*	27% stijging*

**Ten opzichte van het jaar daarvoor*

Met onze proactieve benadering hopen we bij te dragen aan rust en overzicht voor de inwoner. Het heeft geleid tot een verhoogd gebruik van de regelingen. Financieel zien we het volgende:

- 1) De totale kosten voor het PMB ten opzichte van 2023 zijn met 16% (€ 0,3 miljoen) gestegen door de toename van het aantal toekenningen en de indexering, aangezien het PMB een percentage van de uitkering betreft, en de uitkeringen zijn verhoogd.
- 2) De kosten voor Bijzondere Bijstand (inwoners met en zonder uitkering vanuit de GR Sociaal) zijn gestegen met 47% (€ 0,4 miljoen). Redenen voor deze toename zijn:

- Het aantal toekenningen voor **bijzondere bijstand inrichting huisraad** is bijna verdubbeld, van 397 naar 745. De uitgaven zijn gestegen met 56%, van € 680.000 in de eerste 8 maanden van 2023 naar € 1.056.000 in dezelfde periode van 2024. De voornaamste reden hiervoor is de huisvesting van nieuwkomers, die vaak een volledige inrichting nodig hebben.
- De uitgaven **voor aanvullende bijstand onder de 21 jaar zijn met 45% toegenomen**. De berekening van deze aanvullende bijstand baseren we op de bedragen vanuit de Wet Studiefinanciering voor beroepsonderwijs (mbo). Landelijk is dat bedrag tijdelijk verhoogd vanwege de hogere energielasten (besluit tweede kamer). Het gevolg is ook een tijdelijke stijging van de uitgaven omdat het bedrag de landelijke lijn volgt. De verhoging gold tot 1 augustus 2024.
- Met **bijzondere bijstand medische kosten hebben we** tot en met augustus 185 inwoners kunnen helpen, een stijging ten opzichte van 149 in 2023. Vooral de tandartskosten zijn gestegen, van € 21.000 in 2023 naar € 40.000 in 2024. Dit is een direct resultaat van de eerdere herijking.

De verwachting is dat de stijging van het gebruik van de regeling volgend jaar langzaam stabiliseert omdat de inwoners uit deze groep door onze inzet nu gebruik maken van de regelingen waar ze recht op hebben. Vanaf 2025 gaan we ons samen met partners meer richten op het niet gebruik van regelingen door de inwoners zonder Participatiewet uitkering. De verwachting is dat het gebruik van regelingen voor deze groep stijgt in 2025.

Binnen de opgave bestaanszekerheid versterken wordt er steeds meer proactief samengewerkt met partners.

Quote samenwerkingspartner (woningbouwcorporatie)

“Bij Trivire willen we echt van betekenis zijn. Dit is meer dan alleen een dak boven je hoofd. We kijken naar wat mensen aangeven wat zij nog meer nodig hebben in hun leven. Bijvoorbeeld hulp om uit de schulden te komen. Door samen te werken vullen we elkaar aan en maken we echt verschil. Soms kunnen wij iets bieden wat de sociale dienst niet kan en andersom.”

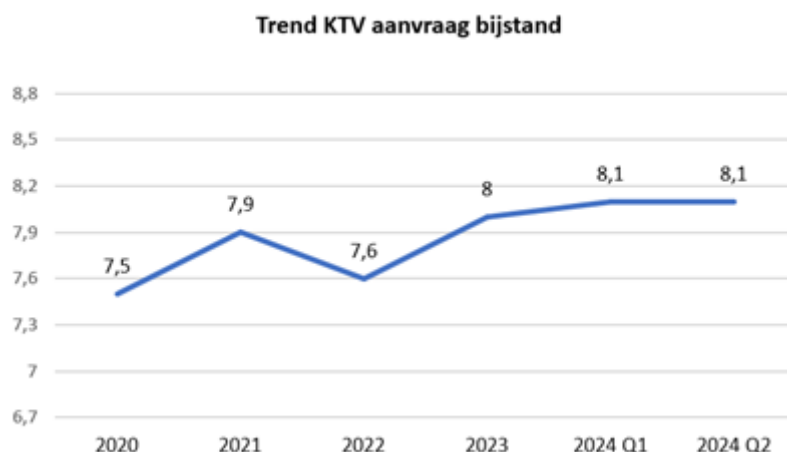
Zo zorgen we voor fysieke aanwezigheid en zichtbaarheid op verschillende locaties in de gemeenten. En voeren ons werk uit op de plekken die het beste aansluiten bij de behoeften van de inwoners, bijvoorbeeld in de wijken. De samenwerking met partners wordt daarnaast steeds intensiever benut door hun structurele aanwezigheid op het SamenWerkplein. De Belastingdienst en Toeslagen, DUO, de SVB, het Informatiepunt Digitale Overheid en het Ondernemersloket zijn daar nu permanent vertegenwoordigd. Deze gezamenlijke aanwezigheid versterkt de samenwerking, doordat de partners elkaar aanvullen en inwoners direct met elkaar en met SDD verbinden.

2. Wij bieden hulp bij bestaanszekerheidsvraagstukken

In de eerste acht maanden van 2024 zijn er 684 inwoners de uitkering ingestroomd. Dat is een daling van 15% ten opzichte van de 801 instromers over dezelfde periode in 2023. Bij de ingang tot onze dienstverlening hebben consulenten 115 keer een gesprek gevoerd met een inwoner dat niet heeft geleid tot een aanvraag uitkering. Een reden hiervoor is dat de inwoner geen recht heeft of dat er andere voorzieningen voorliggend zijn. De consulenten begeleiden of verwijzen de inwoner in die gevallen naar de juiste instantie of voorziening. Het verkrijgen van een verblijfsvergunning is met 25% veruit de belangrijkste reden voor het aanvragen van een uitkering. Daarop volgt het einde van (tijdelijk) werk of ziekte met 15% en het einde WW met 10% van de aanmeldingen.

De omvang van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering blijft achter ten opzichte van de geprognosticeerde aantallen. In de begroting van 2024 was 6.180 bijstandsgerechtigden de doelstelling op 31 december 2024. Op basis van de laatste CPB-prognoses en onze eigen ambitie is de doelstelling eind 2024 maximaal 6.160 bijstandsgerechtigden te hebben. Op dit moment zijn er 6.325 bijstandsgerechtigden. Een toelichting op de maatregelen om het bijstandsbestand te laten dalen staat beschreven in paragraaf 4.3 Opgave Ontwikkelen naar Werk.

Een belangrijk beoogd effect van onze proactieve dienstverlening is het herstel van vertrouwen in de overheid. We bieden hulp bij bestaanszekerheid vraagstukken door maatwerk en snelle en efficiënte ondersteuning. Onze inwoners voelen zich geholpen wanneer ze de deur uit gaan. Dit zien we terug in de klanttevredenheidscijfers. Het klanttevredenheidscijfer voor het aanvragen van een bijstandsuitkering is, met een 8,1, nooit eerder zo hoog geweest.

Bij de aanvraag van bijstand geven inwoners terug het meest tevreden te over het goed luisteren. Enkele klanten gaven aan minder tevreden te zijn over het aanleveren van informatie.

Quote inwoners:

"Ik vond de medewerkster erg kundig en heb het als een rustig en duidelijk gesprek ervaren. Ze luisterde naar mijn verhaal, erg fijn!"

"Ik ben tevreden, maar wel op het randje. Ik heb veel informatie dubbel moeten geven omdat medewerkers hier niet goed naar keken."

In 2025 gaan we het proces van aanvraag bijstandsuitkering verder optimaliseren om dit aandachtspunt te verbeteren. Daarnaast is er een nieuw initiatief, de **Garantieknop**. Hiermee maken we het makkelijker voor inwoners om opnieuw een uitkering aan te vragen als zij binnen zes maanden na uitstroom naar werk weer bij ons aankloppen. Dit initiatief is bedoeld om de drempel en onzekerheid rondom het uitstroomproces te verminderen en de administratieve last te verlagen. Als het hen niet lukt om het werk te behouden, biedt de Garantieknop de zekerheid dat terugkeer eenvoudig geregeld kan worden. Sinds de start in half augustus hebben twee inwoners van deze regeling gebruikgemaakt. Beide personen zijn gevraagd naar hun ervaring en gaven aan blij te zijn met deze optie. Naar verwachting zullen jaarlijks ongeveer 20 inwoners in aanmerking komen voor de Garantieknop.

Quote inwoner over garantieknop:

"Ik zag er tegenop om weer een nieuwe aanvraag, met alle bijbehorende vragen en documenten, in te dienen. Het is bijna te mooi om waar te zijn, maar het is echt zo."

Toeslagenaffaire

Door verbeteringen in de kwaliteit en registratie van het herstelteam helpen we gedupeerden van de toeslagenaffaire stappen vooruit te zetten. Door deze verbeteringen wordt duidelijker wat inwoners nodig hebben om die stappen te zetten. De resultaten hiervan zijn dat we:

- Kosten konden declareren bij het Rijk (bijvoorbeeld voor het opstellen van een plan van aanpak per ouder), wat gemeenten eenmalig extra financiële middelen opleverde.
- Meer hulp verstrekken aan inwoners dan oorspronkelijk verwacht. Hierbij wordt nauwlettend beoordeeld of de te vergoeden kosten bijdragen aan herstel en een positieve toekomst. Hierdoor sluiten onze verstrekkingen beter aan bij de landelijke cijfers dan voorheen. Gemeenten kunnen deze kosten jaarlijks via de SPUK-regeling bij het Rijk declareren.

U wordt hier verder over geïnformeerd in de aparte verantwoording voor de toeslagenaffaire.

3. We werken aan duurzame financiële stabiliteit en perspectief voor inwoners die dat nodig hebben.

Om duurzame financiële stabiliteit en perspectief te bieden begeleiden we inwoners gedurende het gehele schuldhulpverleningstraject bij het ontwikkelen van hun vaardigheden. Door het verkorten van de looptijd van een wettelijke schuldregeling naar 18 maanden hebben we de begeleiding geïntensiveerd, om in kortere tijd de gewenste impact te realiseren en om zorgvuldig over te kunnen dragen aan partners. Deze vernieuwde aanpak stelt ons ook in staat problemen eerder te signaleren en zorgt voor duurzame financiële stabiliteit. Wat nodig is, omdat we merken dat de complexiteit van

de casussen toeneemt. In de eerste 8 maanden van 2024 bereikten we hiermee onderstaande slagingspercentages.

Indicator	2023	2024
Slagingspercentage schuldregelen	96%	96%
Slagingspercentage stabilisatie	94%	96%

Door de verkorting van het wettelijke schuldentrajec werd landelijk een toename van nieuwe aanmeldingen verwacht. In de Drechtsteden zien we een stijging van 23% in het aantal nieuwe aanmeldingen (zie onderstaande tabel). Opvallend hierbij is het toenemende aantal aanmeldingen van studenten, werkenden, ex-ondernemers en huiseigenaren. In Dordt West zijn we aan het innoveren door consultants voor bestaanszekerheid, schuldhulpverlening en budgetbeheer samen te laten werken vanuit één fysieke locatie bij de Sociale Dienst Drechtsteden / binnen de wijk. Dit combineren we met proactieve dienstverlening door data en samenwerking met partners te benutten. De eerste resultaten, waaronder een stijging van 59% in nieuwe aanmeldingen voor schuldhulpverlening, enkel en alleen in deze wijk, biedt veelbelovend potentieel voor verdere ontwikkeling.

Indicator	2023	2024
Aantal nieuwe aanmeldingen schuldhulpverlening	834	1027
Aantal gestarte schuldhulptrajecten	950	1104

Het aantal inwoners dat onder bewind staat is stabiel ten opzichte van vorig jaar. Er is een stijging van het aantal nieuwe aanmeldingen, 54 in 2024 ten opzichte van 40 in 2023. De wettelijke termijn voor een schuldregeling is verkort naar 18 maanden. Hierdoor is bewindvoering korter nodig, omdat de wettelijke grondslag na die periode vervalt. Vanaf 2025 gaan we hier mogelijk effecten van zien. Wegens de indexering wettelijke beloning is er een kostenstijging van 6% voor bewindvoering.

Wat zijn de kosten?

Opgave	Actuele begroting 2024			Najaarsbrief 2024			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestaanszekerheid versterken									
Inkomensondersteuning	124.382	124.382	0	128.474	128.474	0	4.092	4.092	0
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	2.147	2.147	0	2.147	2.147	0	0	0	0
Minimabeleid	8.943	8.943	0	10.089	10.089	0	1.146	1.146	0
Totaal	135.472	135.472	0	140.710	140.710	0	5.238	5.238	0

Bedragen x € 1.000

Toelichting bij de afwijkingen

In onderstaande tabel zijn de verwachte afwijkingen op de lasten, de baten van derden en (als resultaat) de bijdrage van gemeenten opgenomen (negatieve bedragen zijn lagere lasten c.q. baten).

Inkomensondersteuning

Bij de Voorjaarsbrief 2024 is uitgegaan van de prognose en een eigen ambitie die een verwachte eindstand gaf van 6.180. Bij het bepalen van de bijstandslasten van deze voorliggende Najaarsbrief is uitgegaan van de laatste prognose van het CPB (maart 2024). Deze prognose geeft, samen met onze eigen ambitie, een geprognosticeerde eindstand van 6.160 inwoners met een uitkering in het kader van de Participatiewet.

Om deze geprognosticeerde eindstand te halen zijn en worden er maatregelen genomen (zie opgave Ontwikkelen naar Werk) om dit te bewerkstelligen.

De hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de gemiddelde prijs van de uitkering. Bij de definitieve BUIG-budgetten is de loon- en prijsontwikkeling meegenomen. Gemeenten worden hiervoor door het Rijk gecompenseerd. Daarnaast zijn de lasten licht gestegen als gevolg van hogere klantaantallen gedurende de eerste maanden van het jaar. Dit wordt veroorzaakt door de instroom van statushouders en klanten waarvan de WW-uitkering is beëindigd.

Op basis van de geprognosticeerde lasten en baten 2024 is het niet mogelijk om een verzoek te doen voor een Vangnetuitkering. De gemeenten laten op basis van de geprognosticeerde lasten en baten een tekort zien tussen de 2% en 5%.

Één van de criteria waar aan voldaan moet worden is een tekort van 7,5% (de zogenaamde eigen risico grens). Mocht de beoogde eindstand van 6.160 niet gehaald worden, dan bestaat er een kans dat er één of meerdere aanvragen gedaan kunnen worden.

Toeslagenaffaire

Door verbeteringen in de kwaliteit en registratie zijn de incidentele uitkeringen aan gedupeerden gestegen. Deze incidentele uitkeringen zijn niet begroot, de prognose is dat de uitgaven € 0,35 miljoen zullen bedragen. De Toeslagenaffaire betreft een gemandateerde taak in plaats van een gedelegeerde taak. Hierdoor lopen de lasten en baten via de DVO in plaats van de begroting GR Sociaal.

De financiële jaarverantwoording 2024 is daarom niet opgenomen in de najaarsbrief. De hogere uitgaven van de incidentele uitkering zal bij de jaarrekening met de gemeente worden afgerekend middels de DVO. Deze kosten kunnen de gemeenten volledig declareren bij het Rijk.

Omschrijving	Lasten	Baten van derden	Bijdragen gemeenten
Inkomensondersteuning	4.092	-421	4.513
Ontwikkeling Lasten en Baten Inkomensondersteuning	4.092	-421	4.513

De stijging van de lasten wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door een prijsverschil (€ 3,4 mln) en een hoeveelheidsverschil (€ 1,1 mln). Daarnaast dalen de lasten IOAW/Z, Bbz en LKS. Gemeenten ontvangen vanuit de BUIG-gelden echter extra middelen (o.a. door compensatie van de loon- en prijsontwikkeling uitkeringen) waardoor de stijging van de lasten wordt gecompenseerd door hogere BUIG-budgetten. De extra bijdrage aan de GR Sociaal wordt hier volledig uit gedekt. Hierdoor ontstaat er geen nadelig effect voor de gemeenten en wordt het tekort gedempt.

Klant- en prijsontwikkeling bijstandsgerechtigden.	0	0	0
---	---	---	---

Per saldo laat de ontwikkeling van de lasten van bijstandsgerechtigden een stijging zien. Ondanks dat de klantaantallen een daling laten zien, stijgen de lasten door een hogere gemiddelde prijs. De aantallen dalen mede door een ambitie om meer uitstroom te bewerkstelligen. De hogere prijs is het gevolg van indexering en het hanteren van de gemiddelde prijs uit de beschikkingen van het Rijk.

IOAW, IOAZ en Bbz	0	0	0
--------------------------	---	---	---

De lasten IOAW, IOAZ en bbz laten een kleine daling zien op basis van de prognoses CPB en de begrotingsstaat SZW 2025.

Loonkostensubsidie	0	0	0
---------------------------	---	---	---

De stijging van de lasten Loonkostensubsidie is gebaseerd op de begrotingsstaat SZW 2025.

Individuele Studietoelage komt over van de opgave Ontwikkelen naar Werk	0	0	0
--	---	---	---

Lasten en Baten Individuele Studietoelage komt over van de opgave Ontwikkelen naar Werk. De bedoeling van de wet is om mensen met een arbeidshandicap te ondersteunen bij het behalen van een diploma om zo de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Het uitgangspunt is dat zij de studie niet met een bijbaan kunnen combineren. Het risico op uitval is daarom groot en het gaat hier om een doelgroep die anders terug zou vallen op een uitkering. De studietoelage is daarmee ook een instrument om de instroom in de uitkering te voorkomen en door ze in staat te stellen de studie te volgen. Het betreft een budgetneutrale begrotingswijziging.

Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	0	0	0
Groei klanten CZM CZG	0	0	0

De verwachte groei van het aantal deelnemers collectieve zorgverzekering CZG bedraagt 1%.

Minimabeleid	1.146	200	946
Autonome groei, indexatie en begroten baten teugvordering	0	0	0

De autonome groei voor 2026 bevat ook de autonome groei van 2025, aangezien deze in 2025 niet was doorgevoerd (Het Algemeen bestuur van de GR Sociaal heeft op 11 juli 2024 de Begroting 2025-2028 hierop aangepast). Dit betekent dat de gecumuleerde groei van beide jaren in 2026 wordt meegenomen, wat zorgt voor een hogere autonome groei dan gebruikelijk. Deze vertraging in het doorvoeren van de autonome groei zorgt voor een stapeling van de effecten in het nieuwe jaar. Daarnaast worden in 2025 de tarieven voor het Minimabeleid (PMB) en de Bijzondere Bijstand geïndexeerd (0,3 miljoen)

Terugvorderingen van verstrekkingen binnen het minimabeleid zijn niet opgenomen in de begroting, maar er wordt hiervoor € 0,2 miljoen voorzien, wat resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage.

Serviceteam bewindvoering	0	0	0
----------------------------------	---	---	---

De mutatie is onderdeel van de bestuurlijke opdracht "Een toekomstbestendig sociaal domein", uitwerkingsopdrachten spoor 2 onderdeel 1 "Aanpassing van de uitvoering en bedrijfsvoering". Het serviceteam voor externe bewindvoering bundelt alle diensten en samenwerking rond beschermingsbewind. Dit zorgt voor passende, kwalitatieve ondersteuning van inwoners met financiële problemen en draagt bij aan het beheersen van de kosten van bijzondere bijstand voor beschermingsbewind.

Alleenverdienersproblematiek	476	0	476
-------------------------------------	-----	---	-----

De alleenverdienersproblematiek raakt gezinnen die huur- en zorgtoeslag mislopen doordat ze van een UWV-uitkering rond moeten komen, aangevuld met een kleine bijstandsuitkering. Landelijk is besloten dat deze groep voor het mislopen van deze toeslagen dient te worden gecompenseerd via de bijzondere bijstand (gedelegeerd beleidsterrein). Gemeenten hebben in de septembercirculaire geld ontvangen voor de aanpak van deze problematiek. Omdat het hier een gedelegeerde taak betreft en de uitvoering hiervan bij de GR belegd is, zullen deze middelen vanaf 2025 structureel worden opgehaald. E.e.a. komt tot uitdrukking in de uitgangspuntennotitie voor 2026 en de voorjaarsbrief 2025. Voor 2024 zal dit bedrag in de jaarrekening worden meegenomen, voor zover dit noodzakelijk blijkt gelet op de overige uitgaven bijzondere bijstand

Hogere uitgaven minimabeleid

670

200

470

De bijdragen van de gemeenten zullen ten opzichte van de begroting 2024 met € 0,5 miljoen toenemen. Verwacht wordt dat de uitgaven voor het minimabeleid met minimaal € 0,7 miljoen stijgen. Terugvorderingen van verstrekkingen binnen het minimabeleid zijn niet opgenomen in de begroting, maar hiervoor wordt een bedrag van € 0,2 miljoen voorzien. Dit resulteert in een netto stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 0,5 miljoen.

In de voorjaarsbrief van 2024 is een verzoek ingediend om de begroting, naar aanleiding van de prognose, met € 0,5 miljoen te verhogen (begrotingswijzigingen 'Autonome groei en indexering 2024' en 'Autonome groei UPN 2025'). Dit verzoek is echter niet gehonoreerd, terwijl uit de huidige prognose blijkt dat deze middelen toch noodzakelijk zijn.

De invoering van proactieve dienstverlening heeft geleid tot een toename in het gebruik van regelingen, wat resulteerde in hogere uitgaven voor Bijzondere Bijstand en PMB. Daarnaast zijn de uitgaven gestegen door indexering, de huisvesting van nieuwkomers en de aangepaste regeling voor de verstrekking van witgoed (Tijdelijk addendum op de Beleidsregels minimabeleid Drechtsteden in verband met de koopkrachtontwikkelingen).

Sinds maart 2023 wordt witgoed kosteloos verstrekt in plaats van via leenbijstand.

De stijging van de uitgaven verschilt per gemeente, met de grootste toename in Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Hardinxveld-Giessendam. Voor deze gemeenten zal de prognose worden aangepast.

Alleenverdienersproblematiek

0

0

0

De problematiek van alleenverdieners treft gezinnen die geen huur- of zorgtoeslag ontvangen, omdat zij afhankelijk zijn van een UWV-uitkering, aangevuld met een kleine bijstandsuitkering. Op landelijk niveau is besloten dat deze groep gecompenseerd moet worden voor het mislopen van toeslagen via de bijzondere bijstand, een gedelegeerd beleidsterrein. De middelen zijn gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2024 en zullen worden geactualiseerd op basis van de meicirculaire 2025.

Totaal**5.238****-221****5.459**

Bedragen x € 1.000

4.3 ONTWIKKELEN NAAR WERK**Doelen**

Nummer	Doelstelling
3.1	Wij helpen klanten zich te ontwikkelen naar werk door te doen
3.2	Wij bieden klanten een (on)betaalde plaats die bij hen past
3.3	Wij houden klanten die betaald aan het werk zijn, aan het werk

Wat hebben we bereikt?

In 2023 is binnen de opgave Ontwikkelen naar werk een koerswijziging ingezet om het bestaande instrumentarium en de dienstverlening aan te passen aan de veranderende samenstelling van het bijstandsbestand. Op dit moment hebben we een lager volume in het bijstandsbestand ten opzichte van de CPB-prognose. Onze ambitie is echter groter en tevens voelen wij de noodzaak gegeven de financiële positie van onze deelnemende gemeenten om onze ambities ook waar te maken. De financiële houdbaarheid van het sociaal domein staat immers onder druk en de noodzaak om richting de toekomst te innoveren en resultaten te behalen met minder middelen is groot. Daarom zijn in de uitgangspuntennotitie 2025-2028 maatregelen opgenomen die deels hun intrede al hebben gedaan in 2024. Hieronder staan deze maatregelen en hun resultaten toegelicht.

- **Versnelde uitstroom (plaatsing) beschut werk:** per 2024 gaan we de huidige inwoners met een indicatie beschut werk versneld laten uitstromen. Voor de uitstroom gaan we daarbij voor 2024 uit van een plaatsing van 15% naar gedetacheerd werk en reguliere werkgevers.

Resultaat: In 2024 is gestart met de pilot 'ontwikkelcoaches' om de inzet op beschut werk meer ontwikkelingsgericht te maken. In de pilot heeft een gespecialiseerd team de regie over een traject met elke beschut werker met ontwikkelpotentieel. Daarnaast hebben we dit jaar de begeleidingsvergoeding voor beschut werk verhoogd om het voor werkgevers aantrekkelijker te maken beschutte werkplekken aan te bieden. De doelstelling voor een versnelde uitstroom is in 2024 gedeeltelijk gerealiseerd (5%) doordat een deel van de inwoners kampen met problematiek op diverse leefgebieden, die eerst moeten worden gestabiliseerd of aangepakt voordat een plaatsing kan worden gerealiseerd. Daarnaast is het effect van de begeleidingsvergoeding 2 maanden na het van kracht worden nog niet te meten.

- **Werk-fit maken van klanten die langer dan twee jaar in de bijstand zijn:** in 2024 maken 100 inwoners gebruik van het nieuwe ontwikkelprogramma dat gezamenlijk is opgezet. Het te bereiken uitstroombestand is 40% regulier werk, 30% aan de slag op een participatieplek en 30% arbeidsmatige dagbesteding.

Resultaat: In 2024 zijn we gestart met een nieuw ontwikkelprogramma bij Drechtwerk. Het ontwikkelprogramma is een modulair opgebouwd ontwikkelprogramma dat klanten sneller in contact brengt met 'echt' werk en echte werkgevers. De doelstelling van 100 inwoners wordt gehaald. Per 1 juli 2024 hebben 51 inwoners het ontwikkelprogramma en 63 inwoners individuele modules gevolgd. Over de bereiken uitstroombestanden is nog geen substantiële data, omdat de uitstroom van de nu lopende trajecten grotendeels eind 2024 en 2025 plaatsvindt.

- **Meer klanten laten werken (parttime):** we intensiveren de begeleiding van de parttime werkenden en vergroten de groep parttime werkenden. Dit start in 2024.

Resultaat: Binnen de GR Sociaal bestaat een team 'parttime werken' om klanten, die al parttime werken, toe te leiden naar fulltime werk of in elk geval volledige uitstroom uit de uitkering. Dit jaar is ingezet op het opzetten van een aanpak om de benodigde expertise op dit vlak breed in voeren en niet te beperken tot een kleine groep gespecialiseerde medewerkers. We verwachten een toename aan de behoefte van parttime werk vanwege het groeiende aantal statushouders, personen met zorgtaken en personen met gezondheidsklachten, die daardoor niet in staat zijn volledig aan het werk te gaan. Door de aanpak te intensiveren verwachten we in 2025 een verhoging van het aantal parttime werkenden.

- **Activeren inburgering oude wet (Impuls):** in 2024 worden 260 inwoners geactiveerd, waarbij de uitstroom is gesteld op 40%.

Resultaat: De groep statushouders die onder de 'oude' wet vallen wordt de 'impulsgroep' genoemd. Inmiddels zijn 460 inwoners uit de totale Impulsgroep geactiveerd en volgen een (Werkfit) traject bij Drechtwerk, verrichten (parttime) werk of doen mee in een vrijwilligers- of participatieplek. De omvang van de impulsgroep is gedaald van 834 naar 739 (-95). De 40% vertaalt zich naar 104 statushouders die uitstromen. De daling van het bestand gaat echter harder, doordat er veelal partneruitkeringen zijn en er dus door één plaatsing twee inwoners uitstromen. Derhalve stellen we de doelstelling bij en zetten we in op 104 uitkeringsdossiers in plaats van 104 inwoners.

We constateren dat desondanks onze inzet en behaalde resultaten het huidige aantal bijstandsgerechtigden achter blijft ten opzichte van het geprognosticeerde aantal van 6.180 bijstandsgerechtigden op 31 december 2024. Een belangrijke oorzaak hiervoor is de stijging van het bestand door de instroom van statushouders en inwoners die vanuit een flexberoep door ziekte uitvallen en sneller afhankelijk zijn van de Participatiewet.

Daarom gaan we de komende maanden een aantal aanvullende acties inzetten om de begrotingsambitie te behalen. Dit zijn deels nieuwe interventies en deels interventies die wij ook in de begroting 2025 - 2028 al benoemd hebben.

1. **Intensiveren aanpak kansrijke doelgroepen.** We pakken nieuwe instroom bij aanmelding direct op in het actieve bestand als deze vanwege max einde ww, of einde zw instromen;
2. **Het plaatsen van inwoners met een nieuw beschut indicatie in een baan..** De inzet op beschut werk bespaart uitkeringslasten, waarbij we blijven streven naar zo regulier mogelijk werk als dit kan. Op dit moment zijn er 212 inwoners met een beschut werk indicatie, waarbij 125 plaatsingen zijn gerealiseerd. We streven ernaar om voor alle geïndiceerde inwoners een passende beschut werkplek te bieden, zodra dit voor hen mogelijk is. We maken voor inwoners met deze indicatie o.a. gebruik van de infrastructuur van Drechtwerk om passend werk te bieden en/of ontwikkelingsgerichte activiteiten te ondernemen
3. We organiseren Werkfit trajecten in het groen voor statushouders en rondom de opening Waterwiel **kennismakingsevenementen**, om deze trajecten onder de aandacht te brengen, met als doel meer aanmeldingen;
4. **We voegen Ontwikkelbanen toe aan het instrumentarium.** We treffen momenteel voorbereidingen om inwoners, die bemiddelbaar zijn maar (nog) geen directe aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt, een tijdelijke arbeidsovereenkomst te bieden binnen Drechtwerk. Met deze arbeidsplaatsen kunnen de inwoners werkervaring opdoen en tevens verder ontwikkeld worden in de richting van in de regio beschikbare vacatures. Daarbij wordt het accent vooral gelegd bij aansluiting op de zorgsector.
5. **Gebiedsgerichte aanpak.** Sinds het werken in gemeentegerichte teams in 2024 is ingevoerd, zijn nog niet voor alle gemeenten specifieke ontwikkelingen gestart. We onderkennen het belang van een stevige lokale samenwerking, zowel met lokale partners als werkgevers. De gebiedsgerichte aanpak en het met elkaar kennen (en daardoor beter kunnen ondersteunen) van inwoners in de bijstand, zien we als een van onze prioriteiten. We werken toe naar een sluitend netwerk van voorzieningen over alle gemeenten.

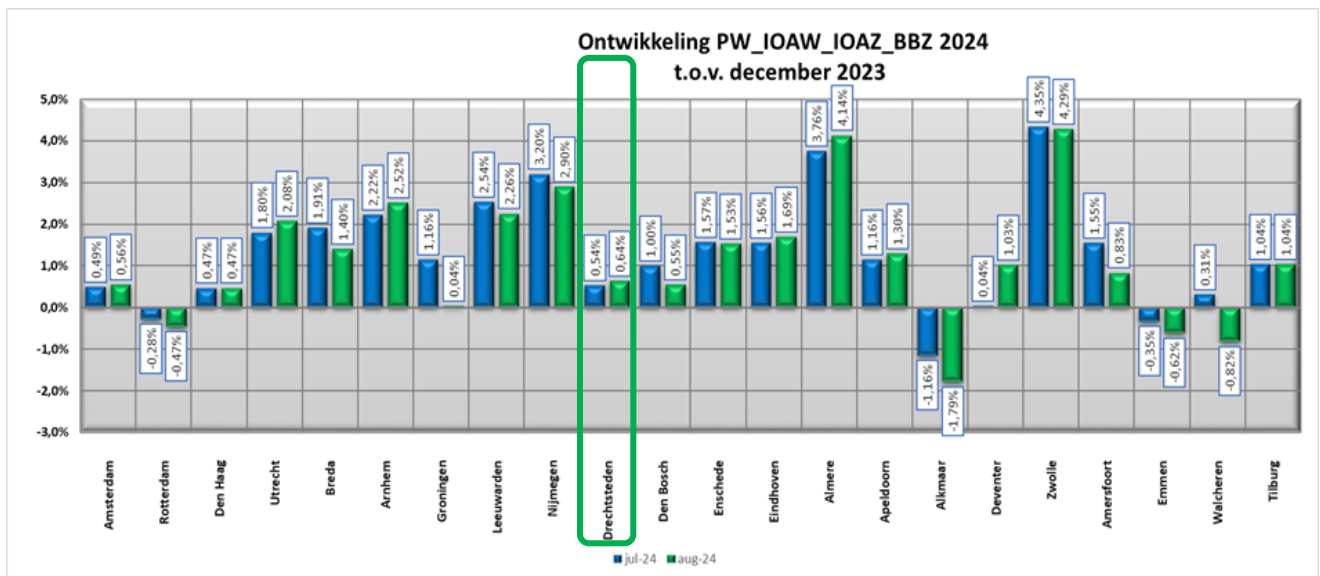
De maatregelen zijn onderdeel van een breder palet aan ingrepen die voor komende jaren de positie van die inwoners op de arbeidsmarkt moet versterken en die onze koerswijziging richting een passend instrumentarium voor een veranderende doelgroep zal ondersteunen.

Achtergrond

Het actuele bijstandsbestand kenmerkt zich – ook landelijk - door een groter wordend aandeel inwoners dat moeilijk(er) is toe te leiden naar betaald werk en daardoor uitstromen uit de bijstand. De krapte op de arbeidsmarkt betekent dat werkgevers eerder en meer bereid zijn om mensen aan te nemen, ook wanneer zij nog niet geschikt zijn het werk uit te voeren. De inwoners die nu nog in het bestand zitten, zitten daar gemiddeld langer in en kennen meer problematiek die belemmerend kan werken bij de re-integratie. Zo is 70% van het bijstandsbestand inmiddels meer dan 2 jaar afhankelijk van de bijstand. In de samenstelling van het bestand zien we ook een substantiële toename van het aandeel statushouders. Aan de instroomkant is het verkrijgen van een verblijfsvergunning veruit de belangrijkste instroomreden (25%).

Inwoners vanuit de bijstand richting werk te bewegen vraagt hierdoor intensieve dienstverlening. We zagen dat we met de huidige dienstverlening en interventies nog onvoldoende in staat waren om met name de groep met een groter wordende afstand tot de arbeidsmarkt op korte termijn uit de bijstand te laten uitstromen. Dit zijn we nu aan het bijstellen.

De veranderende doelgroep en de tekorten op het BUIG-budget zijn overigens een landelijke trend. De beoogde hervorming van de Participatiewet speelt in op deze ontwikkeling. Deze trend is zichtbaar in de volgende vergelijking met landelijke referentiegemeenten. Hierin is te zien dat de Drechtsteden een positie innemen in de middelste regionen.

De disbalans van onze inzet en het effect op de directe uitstroom onderstreept ook de complexiteit van de opgave. Het is niet voor niets dat de Participatiewet in Balans een verschuiving bevat van een generieke arbeidsverplichting naar een bredere participatieplicht; vanuit het besef dat arbeidsinschakeling voor een grote deelpopulatie binnen de bijstand geen reëel perspectief meer is. Het vraagt intensieve dienstverlening om inwoners in de bijstand richting werk te bewegen.

Dit betekent ook dat we als organisatie andere prioriteiten en accenten moet leggen dan voorheen. Zoals aangekondigd in de Raadsinformatiebrief die wij op 11 juli hebben aangeboden aan uw college, gaan wij hier met u als gemeenteraad over in gesprek in het najaar 2024.

Sinds 2023 is de focus verlegd naar een intensievere samenwerking met de lokale gemeenten en naar specifieke doelgroepen zoals jongeren en statushouders. Hierbij is in 2024 verder gewerkt aan de organisatorische inbedding van het sociale ontwikkelingsbedrijf Drechtwerk binnen de GR Sociaal. De samenwerking tussen gemeenten, participatiebedrijven en Drechtwerk / GR sociaal biedt meer kansen voor de ontwikkeling van het lokale aanbod voor inwoners en tegelijkertijd het bestaande aanbod betaalbaar te houden. De samenwerking met het lokale speelveld en de arbeidsmarktregio is hierbij belangrijker dan ooit. We werken toe naar een vernieuwd re-integratie en participatieplan, een transformatieplan voor Drechtwerk en benutten de kansen van het Regionaal Werkcentrum in oprichting.

Verder zijn we dit jaar gestart met optimalisatie van het uitvoeringsproces binnen de opgave ontwikkelen naar werk. Het doel hierbij is dat we beter in staat zijn om efficiënte en effectieve keuzes te maken in de ontwikkelgerichte/re-integratie dienstverlening aan onze inwoners, waarbij we werken vanuit één methodiek die voor elke consulent reproduceerbaar is.

In de komende paragrafen gaan we verder in op onze inzet en resultaten tot nu toe. Drie doelstellingen staan hierbij centraal:

1. Wij helpen klanten zich te ontwikkelen naar werk door te doen
2. Wij bieden klanten die arbeidsfit zijn passend betaald werk
3. Wij houden klanten die werk hebben, aan het werk

Wij helpen klanten zich te ontwikkelen naar werk door te doen **Gebiedsgerichte aanpak**

Sinds we de omslag hebben gemaakt naar het werken met gemeentegerichte teams is het beter mogelijk om samen te werken op lokaal niveau. In 2024 zien we dat de gemeenteteams verder vorm krijgen en dat we met steeds meer gemeenten lokaal goed samenwerken.

Nieuw ontwikkelprogramma

In 2024 zijn we gestart met een nieuw ontwikkelprogramma bij Drechtwerk. Het ontwikkelprogramma is een modulaair opgebouwd ontwikkelprogramma dat klanten sneller in contact brengt met 'echt' werk en echte werkgevers. De verschillende modules kunnen daarbij ook individueel worden gevolgd om specifieke aansluitingen op de arbeidsmarkt te realiseren.

Ten aanzien van de werksoorten wordt aangesloten op prioritaire bedrijfssectoren in de regio en bij de sectorgerichte ontwikkelpaden (kinderopvang, zorg, retail en vervoer). Daarbij richten wij ons ook op het vergroten van het netwerk van o.a. lokaal gerichte werkgevers en organisaties om tot een meer sluitende aanpak te komen.

Daarnaast intensiveren wij ook de samenwerking met de bestaande lokale leerwerkbedrijven en maatschappelijke organisaties waarbij wordt ingezet op een betere aansluiting op de veranderende doelgroepen binnen het bestand en de versterking van de verbinding tussen het lokale en regionale aanbod.

Inburgering en statushouders

De statushouders vormen binnen het bestand een sterk groeiende doelgroep. Voor deze doelgroep is een aparte afdeling ingericht, waarbij naast de uitvoering van de inburgeringstrajecten, ook gestart is met de ontwikkeling van participatietrajecten naast de inburgeringstrajecten. We hebben deze groep geprioriteerd als kansrijk om meer uitstroom te realiseren.

Naast ons reguliere instrumentarium is een regionale verbinder aangesteld voor de aansluiting op het werkgeversnetwerk en is de bemiddeling vanuit zowel Baanbrekend Drehtsteden (BBD) als het D-team van Randstad voor de doelgroep uitgebreid en ondergebracht bij de afdeling Inburgering. Deze versterkingen richten zich op zowel de inburgers als de impulsgroep. Daarnaast kan per september gebruik gemaakt worden van de landelijke Subsidieregeling ondersteuning werkgevers inzet statushouders. Ook wordt gekeken naar de inzet van andere ondersteuningsvormen voor deze doelgroep in de richting van werk en participatie.

Door de voorgenomen vestiging van meerdere AZC's in de regio en de toepassing van de Hotel- en accommodatieregeling (HAR) wordt ook voorgesorteerd op de situatie waarbij al tijdens het verblijf in het AZC of hotel een aanvang kan worden genomen in het bieden van inburgeringstrajecten en werk, vooruitlopend op reguliere huisvesting.

In februari 2024 is een bestuurlijke opdracht gegeven door het Algemeen Bestuur om te onderzoeken wat de beste vorm van organisatie is bij de uitvoering van de Wet inburgering 2021. De resultaten hiervan worden tegen het einde van dit jaar verwacht. Dit jaar bereiken wij sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 het laatste jaar van het driejarige inburgeringstraject waarmee zicht wordt geboden op de uitvoering van de wet op de volledige omvang van deze doelgroep, die naar verwachting ook de komende jaren gehandhaafd blijft.

Gedurende dit proces is de verstrengeling tussen de Wet inburgering en de Participatiewet aanzienlijk toegenomen. Uit analyse van de huidige aanpak blijkt dat voor een adequate uitvoering van de inburgeringstaken de hiervoor beschikbare middelen op het huidige volume niet toereikend zijn. Daarbij wringt het feit dat de uitvoering van beide wetten plaatsvindt onder een ander aansturingsregime.

Specifieke aanpak jongeren

Om de kanselijkheid van jongeren tot 27 jaar met (een risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk te bevorderen hebben de ministeries van OCW en SZW gezamenlijk het wetsvoorstel 'van School naar duurzaam werk' in voorbereiding. Momenteel werken wij aan de inbedding van de huidige infrastructuur voor de doelgroep binnen de context van deze wet, die per 1 januari 2026 wordt ingevoerd. Uit analyse van de doelgroep blijkt dat er duidelijke verzwarende heeft plaatsgevonden in de problematiek van jongeren. In veel situaties gaat de hulpvraag van de jongere dus verder dan alleen een inkomen en/of begeleiding naar werk. De doelgroep is kwetsbaar en kampt vaak met problemen op meerdere leefgebieden, waaronder veel psychische klachten. Deze doelgroep wordt ondersteund door ons team jongerenconsulenten, die nauw samenwerken met o.a. onderwijs en jongereninitiatieven.

Methodisch/stress sensitief werken

Binnen de GR Sociaal is de werkwijze van methodisch en stress sensitief werken ingevoerd. Hiermee sluit onze dienstverlening beter aan bij de behoeften van de veranderende doelgroepen binnen ons bestand. Ook sluit deze methodiek goed aan bij de verwachte maatregelen van de Participatiewet in Balans waarbij de dienstverlening meer op maatwerk wordt gericht.

Programma Samen verbeteren

In vervolg op onze wijziging in de organisatiestructuur richten we ons op het verbeteren van onze processen. Met het Programma Samen Verbeteren optimaliseren wij onze interne processen om zo bij te dragen aan een zelfstandig en volwaardig bestaan voor iedereen. Ook de opgave Ontwikkelen naar Werk is vol betrokken en staat aan de lat om het re-integratieproces te verbeteren. Doel hiervan is dat voor elke inwoner helder is welke route hij/zij aflegt in zijn re-integratie proces en wij in staat zijn efficiënte en effectieve keuzes te maken in de ontwikkeling van onze inwoners.

Wij bieden klanten die arbeidsfit zijn passend betaald werk

Beschut werk

Om het voor werkgevers aantrekkelijker te maken beschutte werkplekken aan te bieden hebben we dit jaar de begeleidingsvergoeding voor beschut werk verhoogd van € 295,- per maand naar € 700,- per juli 2024. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk.

Daarnaast is ook geïnvesteerd in het kwalitatieve aspect van beschut werk. Met de pilot 'Ontwikkelcoaches' hebben we stappen genomen om het proces te vereenvoudigen en de coaching van beschut werkers te professionaliseren en te verbreden. Naar verwachting stijgt daarbij ook de gemiddelde loonwaarde van de beschut werkers waarmee de bestaanszekerheidssituatie wordt verbeterd. De doelstelling voor een versnelde uitstroom in 2024 is hiermee gedeeltelijk gerealiseerd.

We zetten verder in op het intensiveren van onze aanpak voor het plaatsen van inwoners met een nieuw beschut indicatie in een baan. Bij deze mensen is vastgesteld dat zij door beperkingen een dusdanige mate van begeleiding en/of werkplekaanpassing nodig hebben, dat dit alleen in een beschutte omgeving te bieden is. We maken voor deze inwoners gebruik van de infrastructuur van Drechtwerk om passend werk te bieden en / of ontwikkelingsgerichte activiteiten te ondernemen.

Werkgroep Simpel Switchen

In de werkgroep Simpel Switchen werken vertegenwoordigers van Opgaven Zorg en Ondersteuning, Ontwikkelen naar Werk en Drechtwerk samen. Doel is om inwoners binnen arbeidsmatige en ontwikkelingsgerichte dagbesteding met een inschatting van ontwikkelmogelijkheden te begeleiden naar werk. Daarnaast wordt gewerkt aan een betere indicatiestelling. Door de huidige werkwijze aan te passen, wordt gezamenlijk bepaald welke indicatie het meest passend is voor de klant: beschut of arbeidsmatige dagbesteding.

Parttime werken

Binnen de GR Sociaal bestaat een team 'parttime werken' om klanten, die al parttime werken, toe te leiden naar fulltime werk of in elk geval volledige uitstroom uit de uitkering. Binnen de opgave wordt echter voorzien dat in de (nabije) toekomst het volume van inwoners die parttime werken toeneemt. Gezien de omvang van die doelgroep is het wenselijk om de benodigde expertise op dit vlak breed in te voeren en niet te beperken tot een kleine groep gespecialiseerde medewerkers.

De toename aan de behoefte van parttime werk is vooral gelegen in het groeiende aantal statushouders waarbij wordt ingezet op combinaties van inburgering en werk, personen met zorgtaken (b.v. voor kinderen (gecombineerd met een tekort aan kinderopvang), mantelzorgers) maar ook personen met gezondheidsklachten, die daardoor niet in staat zijn volledig aan het werk te gaan.

Omdat de arbeidsmarkt voor de doelgroep vaak flexibel van aard is hebben deze inwoners vaak wisselende inkomsten. Deze schommelingen creëren financiële onzekerheid en vergroten de kans op problemen met bijvoorbeeld de betaling van vaste lasten. In de praktijk betekent dit dat het merendeel van onze inzet zit in doelstellingen op het gebied bestaanszekerheid en veel minder op ontwikkelen naar werk. Om de complexiteit van het huidige stelsel van verrekeningen te vereenvoudigen en daarmee het vertrouwen van de inwoners te versterken anticiperen wij bij de aanpak op de maatregelen in het Wetsvoorstel Participatiewet in Balans waarvan de invoering medio 2025 is voorzien.

Wij houden klanten die werk hebben, aan het werk

Drechtwerk

Om het werkbehoud van inwoners te stimuleren zetten wij al jaren in op het bieden van ondersteuning via nazorg. Hiermee is de her-instroom aanzienlijk beperkt. Anders dan in het verleden wordt deze vorm van ondersteuning steeds meer gericht op een nadere intensivering binnen regelingen als de Wsw, Nieuw Beschut en Banenafspraken alsmede arbeidsmatige dagbesteding, stagiaires en vrijwilligers.

Het verzuimpercentage binnen Drechtwerk is t/m juli 11,25% t.o.v. 11,30% in 2023. Hiermee ligt het percentage onder de benchmark (12,8%). Door de stijging van de gemiddelde leeftijd van medewerkers zien we dat de gezondheid achteruit gaat en beperkingen toenemen. Om arbeidsongeschiktheid te voorkomen zetten we daar waar het kan in op het aanbieden van passend werk. Binnen Drechtwerk zijn een aantal initiatieven ontplooid om de werksfeer, ontwikkeling en de gezondheid van inwoners te vergroten.

DrechtwerkEnergie is het duurzaam inzetbaarheidsprogramma van Drechtwerk met 3 pijlers; Gezond, Groei en Plezier. Een aantal activiteiten uit dit programma zijn een themaweek rondom 'gezond' en het voorkomen van verzuim. 'De Fitmakers' zijn binnen Drechtwerk actief bezig om medewerkers in beweging te krijgen. Dit gebeurt op verschillende manieren waarbij wordt gekeken wat bij een betreffende afdeling past. Ruim 60 medewerkers hebben deelgenomen aan trainingen taal, rekenen en digitale vaardigheden.

Detacheringen & Begeleid Werken

De detacheringsactiviteiten die nu vanuit twee bedrijfsonderdelen voor verschillende doelgroepen plaatsvinden worden samengevoegd. Detachering van medewerkers gebeurt nu deels vanuit de GR Sociaal, uit naam van Drechtwerk, en deels vanuit BBDeta in een aparte vennootschap. Inmiddels ligt er een concept besluit m.b.t. de samenvoeging van de detacheringsactiviteiten bij de Centrale Ondernemingsraad.

DrechtwerkActief

DrechtwerkActief heeft in het eerste half jaar structureel te weinig werk gehad. En naast de hoeveelheid werk waren ook de diversiteit en de prijsstelling belangrijke aandachtspunten.

Inmiddels heeft extra inzet op deze knelpunten ertoe geleid dat sinds 1 augustus voor alle afdelingen meer dan voldoende en passend werk is. De acties hebben er ook toe geleid dat de ontstane financiële achterstand in omzet zal worden goedgemaakt.

DrechtwerkGroen

In mei zijn we gestart met de eerste 7 Werkfit trajecten en de volgende 10 trajecten starten begin september 2024. Binnen de leerlijn Groen werken de uitvoerders nauw samen met ontwikkelcoaches. Een aantal beschutwerkers zijn inmiddels zover dat ze de volgende stap kunnen maken en door kunnen stromen naar een reguliere werkgever.

Wat zijn de kosten?

Opgave	Actuele begroting 2024			Najaarsbrief 2024			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ontwikkelen naar werk									
Statushouders	0	270	270	0	270	270	0	0	0
Participatie	8.838	9.674	836	8.838	9.674	836	0	0	0
Inburgering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drechtwerk	48.087	47.837	-250	48.622	48.372	-250	535	535	0
Totaal	56.925	57.781	856	57.460	58.316	856	535	535	0

Bedragen x € 1.000

Toelichting bij de afwijkingen

Participatie

In 2024 zijn verschillende instrumenten ingezet, zie paragraaf 'Wat hebben we bereikt'. Er is een andere aanpak nodig die beter aansluit bij een veranderende kwetsbare doelgroep. De reguliere instrumenten, waar nu minder gebruik van wordt gemaakt, sluiten niet meer goed aan. De aanpassing in het instrumentarium is volop in ontwikkeling.

Daarnaast worden er jaarlijks subsidies zoals bijvoorbeeld ESF, Versterken arbeidsmarktregio, Dichterbij dan je denkt, Regionale verbinder statushouders e.d. gerealiseerd. Dit levert een besparing van Participatiemiddelen op.

Regionale Uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio Drechtsteden 2024

Het budget is bedoeld om de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de 35 arbeidsmarktregio's duurzaam te ondersteunen en te versterken. De besteding in 2024 is conform de Regionale Uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio Drechtsteden waar ook het op te zetten Werkcentrum onder valt. Het verwachte overschot van € 0,2 mln. wordt bij de jaarrekening overgeheveld naar 2025.

Uitvoeringsagenda AMR Drechtsteden 2024	Begroting AMR 2024			Realisatie Najaarsbrief 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Overschot
Regulier budget Uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio Drechtsteden		400.000			424.000	
Overheveling saldo 2023		400.000			403.000	
Subsidie Regionaal verbinder statushouders		90.000			136.000	
Dichterbij dan je denkt		225.000			140.000	
UWV bijdrage inrichting en huisvesting RWC		250.000			-	
Het Werkcentrum Drechtsteden	817.080			449.310		
Regionale uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio	512.000			455.013		
	1.329.080	1.365.000	35.920	904.323	1.103.000	198.677

Extra baten apparaat 2024 (gerealiseerde ESF REACT-EU 2022)

Centrumgemeente Dordrecht heeft voor 2024 een bestedingsvoorstel goedgekeurd met een 6-tal projecten. 4 projecten worden gerealiseerd en 2 projecten zijn opgestart in 2024 waarvan het zwaartepunt van de kosten ligt in 2025. Het geschatte overschot ad € 0,5 mln. wordt daarom overgeheveld naar 2025 als vooruit ontvangen baten zodat de projecten kunnen worden voortgezet.

Inburgering

De lasten en baten Wet inburgering 2021 lopen niet via de begroting van de GR Sociaal. De financiële verantwoording wordt periodiek (na afloop van het kwartaal) rechtstreeks aan de gemeenten toegestuurd.

De DVO 2024 is nog niet getekend. Er worden ambtelijk gesprekken gevoerd over de benodigde fte's in relatie tot de taakstelling en het beschikbare uitvoeringsbudget in de Algemene uitkering.

Drechtwerk

De voorliggende Najaarsbrief 2024 geeft voor Drechtwerk t.o.v. van de Voorjaarsbrief een verwachte stijging van de lasten en baten naar het einde jaar van circa € 0,54 mln. Hierin is het effect van loon- en prijsindexering verwerkt.

Het is zoals gebruikelijk een combinatie van verschillende lasten en baten, op de begrote onderdelen:

- Rijkssubsidie SW, vanuit de meicirculaire 2024 (excl. De eenmalige tegemoetkoming Sociaal ontwikkelbedrijf)
- Detacheringen opbrengsten
- Salaris (SW en ambtelijk) en overige personeelslasten
- Bedrijfsvoering kosten (incl. Drechtwerk b.v.)

Belangrijkste ontwikkeling;

Salarissen SW

Op salarissen SW is de verwachte bijstelling van € 0,7 mln. meer lasten. Dit is een stijging van het gemiddelde SW loon van ruim € 1,1 mln. in combinatie met een afname van extra 10,6 fte, en daarmee € 0,4 mln. afname SW salarislasteren.

Meicirculaire

In de voorjaarsbrief was rekening gehouden met een LPO verwachting van € 1,13 mln. In de recente Meicirculaire is de Rijkssubsidie SW met de LPO verwerking verhoogd met € 1,62 mln. In de najaarsbrief hebben wij de eindejaarverwachting op de totaal te ontvangen Rijkssubsidie SW opwaarts bijgesteld met € 0,49 mln.

In de Meicirculaire 2024 zijn de extra middelen ter ondersteuning voor het vormgeven van de transitie van het sociaal ontwikkelbedrijf, landelijk € 63,9 mln. toegevoegd aan het macro budget voor de SW. Voor de zes deelnemende Drechtsteden gemeenten in Drechtwerk is dit afgerond € 1 mln. Op de inzet van deze extra gelden zal nog een beroep gedaan worden op basis van het toegezegde plan. Gemeenten wordt gevraagd om de middelen mee te nemen naar 2025 zodat deze bij de voorjaarsbrief 2025 in de begroting van de GR Sociaal kan worden opgenomen ter realisatie.

Gemeentelijke bijdrage

De verwachte gemeentelijke (verlies) bijdrage voor het onderdeel Drechtwerk, t.o.v. de voorjaarsbrief zal met € 0,28 mln. toenemen en komt hiermee naar verwachting op € 5,57 mln. ultimo 2024.

Hoofdpijn analyse najaarsbrief onderdeel Drechtwerk;

Verlagende ontwikkelingen op de gemeentelijke bijdrage voor het onderdeel Drechtwerk

Bijstelling overige opbrengsten	€	10
Lagere kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	€	95
* Lagere studie kosten	€	49
Lagere rentekosten	€	11
* Lagere bijdrage Drechtwerk bv	€	30
Bijstellen WsW subsidie Rijksgerelateerd	€	484
Bijstelling resultaat Beschut werken	€	23
	€	<u>701</u>

Verhogende ontwikkelingen op de gemeentelijke bijdrage voor het onderdeel Drechtwerk

Bijstelling omzet detacheringen (SW, Beschut)	€	121
Bijstelling overige personele kosten	€	20
* Bijstelling onderhoudskosten	€	51
Bijstelling overige kosten	€	9
Bijstelling salarissen Wsw-medewerkers	€	743
Meer loonkosten subsidie aan werkgevers t.b.v. begeleiders	€	25
* Bijstelling incidentele lasten	€	13
	€	<u>981</u>

Prognose verwachting opwaartse bijstelling gemeentelijke (verlies) bijdrage

€ 280

Met * gemarkeerde posten zijn incidenteel van aard

(bedragen *1000)

In onderstaande tabel is per gemeente de subsidie en gemeentelijke bijdrage zichtbaar n.a.v. de najaarsbrief;

	Subsidie		Gem bijdrage	
Alblasserdam	€	1.363	€	302
Dordrecht	€	19.638	€	3.355
Hendrik Ido Ambacht	€	1.102	€	258
Papendrecht	€	1.791	€	369
Sliedrecht	€	2.450	€	575
Zwijndrecht	€	3.539	€	715
	€	29.884	€	5.574

Totaaloverzicht

In onderstaande tabel zijn de verwachte afwijkingen op de lasten, de baten van derden en (als resultaat) de bijdrage van gemeenten opgenomen (negatieve bedragen zijn lagere lasten c.q. baten).

Omschrijving	Lasten	Baten van derden	Bijdragen gemeenten
Participatie	0	0	0
Compensatie afschaffing lage-inkomensvoordeel Beschut werk	0	0	0
Als gevolg van de afschaffing lage-inkomensvoordeel (LIV) worden de gemeenten via een verhoging van IU Participatie Beschut Werk vanaf 2025 gecompenseerd. E.e.a. conform Septembercirculaire 2024.			
Individuele Studietoeslag over naar Opgave Bestaanszekerheid Versterken	0	0	0

Lasten en Baten Individuele Studietoelage worden overgeheveld naar de Opgave Bestaanszekerheid Versterken. De bedoeling van de wet is om mensen met een arbeidshandicap te ondersteunen bij het behalen van een diploma om zo de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Het uitgangspunt is dat zij de studie niet met een bijbaan kunnen combineren. Het risico op uitval is daarom groot en het gaat hier om een doelgroep die anders terug zou vallen op een uitkering. De studietoelage is daarmee ook een instrument om de instroom in de uitkering te voorkomen en door ze in staat te stellen de studie te volgen. Het betreft een budgetneutrale wijziging.

Groei aantal klanten en loon- en prijsontwikkeling	0	0	0
---	---	---	---

Conform de uitgangspuntennotitie zijn de lasten en baten Participatie gewijzigd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de CPB Macro Economische Verkenning 2024 en de loon- en prijsontwikkeling uit de septembercirculaire 2024.

Uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio en Werkcentrum Drechtsteden	0	0	0
--	---	---	---

De lasten en baten van de Regionale verbinder statushouders (onderdeel van de Uitvoeringsagenda Arbeidsmarktregio Drechtsteden) zijn opgehoogd. Daarnaast is het Werkcentrum Drechtsteden toegevoegd. In elke arbeidsmarktregio komt één gezamenlijk regionaal loket: het Werkcentrum. De financiering loopt via centrumgemeente Dordrecht.

1 fte afdelingshoofd extra i.v.m. splitsing BBD in 2 afdelingen	0	0	0
--	---	---	---

Vanaf 1 november 2024 wordt de afdeling Wsp Baanbrekend Drechtsteden opgesplitst in 2 afdelingen, te weten; BBD Werkgeversbenadering en BBD Begeleiding en Administratie. Het betreft een budgetneutrale wijziging (van Participatie naar Bedrijfsvoering).

Drechtwerk	535	-234	769
-------------------	------------	-------------	------------

Drechtwerk prognose Najaarsbrief 2024	535	-234	769
--	-----	------	-----

Prognose lasten en baten Drechtwerk 2024. De verhoging van de Sw subsidie IU Participatie van de meicirculaire 2024 zijn in de baten verwerkt.

Totaal	535	-234	769
---------------	------------	-------------	------------

Bedragen x € 1.000

4.4 ZORGEN VOOR ONDERSTEUNING

Doelen

Nummer	Doelstelling
4.1	Wij indiceren en voeren we regie op de beoogde effecten van de ingezette maatwerkondersteuning
4.2	Wij zorgen voor de ondersteuning die nodig is om mee te doen naar vermogen en richten ons op ontwikkeling waar mogelijk.
4.3	Wij zorgen voor ondersteuning voor klanten die nodig is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen.

Wat hebben we bereikt?

Vanuit onze ambitie zet de opgave Zorgen voor Ondersteuning breed in op passend wonen en actief meedoen in de samenleving. Om deze maatschappelijke opgave nu en in de toekomst vorm te geven stelden we zowel in de uitgangspuntennotitie als in de begroting 2025 – 2028 de noodzaak tot het waar mogelijk dempen van de kosten en innovatie hiervoor te benutten waar mogelijk. Dit met het oog op de verder oplopende ondersteuningskosten vanwege vergrijzing, steeds groter wordende arbeidstekorten, stijging van de grondstofprijzen, loonkosten en toenemende vraag naar maatwerkvoorzieningen. Daarnaast staat ook de financiële houdbaarheid van het sociaal domein

onder druk. Mede anticiperend daarop hebben een deel van de gestelde maatregelen uit de begroting 2025 - 2028, hun intrede al in 2024 gedaan.

Ontwikkelingen

Het afgelopen jaar heeft ook onze organisatie te kampen gehad met personele wisselingen in combinatie met een krappe arbeidsmarkt. Het heeft tijd gekost om onze teams weer op volle sterkte te krijgen. Vanwege enerzijds de personeelskrapte en anderzijds de ontwikkelingen - ook in het aantal meldingen - zijn achterstanden ontstaan in het afhandelen van de meldingen (zie ook onder de opgave dienstverlening).

Quote inwoner:

"Ik heb ondertussen wel een scooter, maar nog steeds geen huishoudelijke ondersteuning en dat heb ik hard nodig!!"

Inmiddels is de achterstand in een aantal gemeenten gelukkig weer ingelopen. De komende periode richten wij ons op het wegwerken van de achterstanden in alle Drechtstedengemeenten, zodat inwoners weer snel geholpen worden als zij een melding doen. Tegelijkertijd zijn we aan het onderzoeken of en hoe wachtlijstbeleid van invloed is op de meldingen, de prioritering ervan en het zelfoplossend vermogen van inwoners. In het najaar van 2024 volgt hier bestuurlijk nog een notitie over.

Vanuit de doelstelling 'Wij indiceren en voeren regie op de beoogde effecten van de maatwerkondersteuning' is de beweging van **Wmo naar de voorkant** een proactieve ontwikkeling die reeds is ingezet. De focus ligt hierbij op eigen kracht, het netwerk en op gemeenschapsgericht werken. Met de aanwezigheid van Wmo-consulenten een deel van de week, in verschillende wijkteams in de regio, staan we dicht bij de inwoner en kijken we samen met hen naar lichtere vormen van ondersteuning dan maatwerkvoorzieningen. Bijna 7% van de meldingen is afgesloten met een advies aan de inwoner waarbij de oplossing via het Wijkteam of een andere voorziening kan worden opgepakt. Dit laat zien dat maatwerk niet altijd direct nodig is.

Hoewel het effect op de oorspronkelijke hulpvraag op de lange termijn nog niet duidelijk is, biedt deze beweging kansen. Vanuit Positieve Gezondheid is een belangrijke factor immers dat mensen kunnen meebeslissen en 'eigen regie kunnen voeren'. Vanuit dit perspectief is ondersteuning 'zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig' helpend om de inwoners gezonder, fitter en veerkrachtiger te houden. Daarom blijft duurzaam investeren in het voorveld en actief verstevigen van samenwerking met gemeenten en de wijkteams van essentieel belang.

Een andere ontwikkeling is het **Normaliseren van ondersteuning**, aansluitend op de doelstelling: 'Wij zorgen voor de ondersteuning die nodig is om mee te doen naar vermogen en richten ons op ontwikkeling waar mogelijk.' In de voorjaarsbrief 2024 benoemden we de aanhoudend hoge vraag naar Wmo-ondersteuning. Tegenover dezelfde periode vorig jaar stabiliseert de ondersteuningsvraag voor huishoudelijke ondersteuning qua klantaantallen momenteel. Dit is voor het eerst sinds de invoering van het abonnementstarief in 2019/2020. Van een echte trendbreuk kunnen we op dit moment echter nog niet spreken. Mogelijk heeft een andere kijk op het onderzoek naar de ondersteuningsvraag hier de eerste vruchten afgeworpen. In samenhang met de andere opgaven wordt dit proces verder geoptimaliseerd. Een concreet voorbeeld van normaliseren is het werken volgens de methodiek van Simpel Switchen. Daarbij wordt voor inwoners met een vraag op het gebied van arbeidsmatige dagbesteding onderzocht of zij op een andere manier kunnen worden ondersteund. Bijvoorbeeld via (beschut) werk of een participatieplek.

Cijfers per voorziening: aantal klanten per voorziening op 31-8-2024 (standcijfer 18-09-2024)

Huishoudelijke Ondersteuning	Realisatie 2023 (jaarrekening)	Stand 31-8-2024	Groei / krimp 2024
Alblasserdam	542	541	-0,18
Dordrecht	3857	3840	-0,44
Hardinxveld-Giessendam	434	449	3,46
Hendrik-Ido-Ambacht	792	792	0,00
Papendrecht	1062	1056	-0,56
Sliedrecht	787	795	1,02
Zwijndrecht	1565	1577	0,77
Totaal	9039	9050	0,12

Individuele begeleiding	Realisatie 2023 (jaarrekening)	Stand 31-8-2024	Groei / krimp 2024
Alblasserdam	143	162	13,29
Dordrecht	1404	1344	-4,27
Hardinxveld-Giessendam	145	149	2,76
Hendrik-Ido-Ambacht	186	187	0,54
Papendrecht	266	248	-6,77
Sliedrecht	244	256	4,92
Zwijndrecht	443	464	4,74
Totaal	2831	2810	-0,74

Dagbesteding	Realisatie 2023 (jaarrekening)	Stand 31-8-2024	Groei / krimp 2024
Alblasserdam	74	75	1,35
Dordrecht	422	396	-6,16
Hardinxveld-Giessendam	89	89	0,00
Hendrik-Ido-Ambacht	80	74	-7,50
Papendrecht	116	103	-11,21
Sliedrecht	128	129	0,78
Zwijndrecht	143	151	5,59
Totaal	1052	1017	-3,33

Drechthopper	Realisatie 2023 (jaarrekening)	Stand 31-8-2024	Groei / krimp 2024
Alblasserdam	678	685	1,03
Dordrecht	4354	4396	0,96
Hardinxveld-Giessendam	613	601	-1,96
Hendrik-Ido-Ambacht	878	874	-0,46
Papendrecht	1312	1324	0,91
Sliedrecht	1435	1444	0,63
Zwijndrecht	1904	1865	-2,05
Totaal	11174	11189	0,13

Inmiddels zijn we ook gestart met Herstelgerichte Ondersteuning door middel van de twee jaar durende pilot 'Powerful Ageing', waarbij de **Focus op zelfredzaamheid** ligt. In de eerste plaats levert

het programma naar verwachting zowel fysieke al mentale gezondheidswinst op: het explosieve spiervermogen wordt getraind, waardoor ouderen langer zelfstandig in staat blijven om actief deel te nemen aan de maatschappij. Dit sluit direct aan bij ons doel: "Wij zorgen voor ondersteuning voor klanten die nodig is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen." Daarnaast verwacht men directe besparingen, doordat ouderen minder snel - of pas later - opnieuw een beroep doen op de Wmo. Ondanks deze positieve ontwikkelingen blijven dempende maatregelen noodzakelijk, aangezien de kosten voor zorg en ondersteuning fors blijven stijgen. Landelijk loopt daarop inmiddels ook een breder houdbaarheidsonderzoek.

Het beeld van de kosten van de herstelgerichte ondersteuning is momenteel nog niet in verhouding met de uitgaven, doordat bij de opstart van de pilot in mei vooral veel tijd is besteed aan de inrichting, het opleiden van de fysiotherapeuten en het screenen van de inwoners die een melding deden bij de Wmo voor huishoudelijke ondersteuning, een traplift of scootmobiel. Ongeveer 35% van het aantal mensen dat op de screening verscheen, bleek geschikt om te gaan trainen. Dat niet iedereen ook daadwerkelijk wil trainen (15%), heeft onze aandacht. Als bijvangst kan worden opgemerkt dat een gedeelte van de mensen die niet wilde trainen, zelf een andere oplossing vond. In augustus start de eerste trainingsgroep in Hendrik-Ido-Ambacht gecombineerd met deelnemers uit Zwijndrecht. Gezien het aantal intakes dat gepland staat, en de wens om het tempo van bellen en screenen op te schroeven, verwachten we het laatste kwartaal van 2024 verschillende groepen tegelijk te kunnen gaan trainen met inwoners van de zes deelnemende gemeenten en nieuw gecontracteerde praktijken.

Totaaloverzicht Powerful Ageing Drechtstedengemeenten t/m juli 2024

	Totaal	Totaal %	Percentage t.o.v. totaal
Klanten aangemeld en gebeld	328		
Niet naar intake: exclusie/geen contact	149	45%	
Intake gepland	179	55%	
Intake afgezegd/geen intake	17	5%	
Uitgevoerde intakes	94		
Interventie akkoord	33	35%	10%
Deelnemer wil wel	19	20%	6%
Deelnemer wil niet	14	15%	4%
Interventie niet akkoord	58	62%	18%
Geen Wmo	50	28%	15%

Overige ontwikkelingen en innovatie

- Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voor inkomensafhankelijke bijdrage: een landelijk voorstel is beschreven en de concrete voorbereidingen worden getroffen door CAK, VNG en gemeenten. De Raad van State heeft begin september een negatief advies uitgebracht naar aanleiding van het wetsvoorstel. Het blijft vooralsnog onzeker of deze wetswijziging er daadwerkelijk gaat komen.
- Passend beschikken: als alternatief op het resultaatgerichte model is de SDD voor huishoudelijke ondersteuning tot een variant van het bandbreedtemodel gekomen. Dit model behoudt voordelen van het resultaatgerichte, maar geeft meer rechtszekerheid aan de inwoner, zoals ook noodzakelijk was vanuit eerdere uitspraken. Voor Individuele begeleiding is dit proces na de zomer gestart. In dat proces nemen we ook het onderwerp 'blended care' mee en gaan we met de aanbieders in gesprek over hoe dit gestimuleerd kan worden via de contracten.
- We onderzoeken op dit moment ook welke effecten wachtlijstbeheer kan hebben op de meldingen, de inzet en prioritering van het werk. De wachttijden bij aanbieders monitoren wij al langer (o.a. met behulp van de beschikbaarheidswijzer) De wachttijden bij zorgaanbieders voor huishoudelijke ondersteuning laten een dalende tendens zien: in december 2023 stonden 260

cliënten op de wachtlijst, tegenover 161 in augustus 2024. Hoewel de daling vooral begin dit jaar sterk was en nu afvlakt, is het afwachten hoe dit zich verder ontwikkeld.

- Pilot vereenvoudiging toegang dagbesteding inwoners met dementie in samenwerking met de gemeente Zwijndrecht: sinds de start is 45% van de totale indicaties verstrekt volgens de pilot, waarbij de reeds betrokken casemanager een directe aanvraag doet door middel van een adviesrapport. Na evaluatie blijkt deze werkwijze voor alle betrokkenen succesvol: cliënten en mantelzorgers waarderen het om eenmalig hun verhaal te doen en dagbesteding kon al na twee weken worden ingezet, eerder was dit acht weken. Ook de inzet van de Wmo-consulent per indicatie wordt op deze wijze met de helft verkort. Het programma wordt dan ook voortgezet in Zwijndrecht en uitgebreid naar andere gemeenten.
- Thuisplusflats: Het nieuwe contract huishoudelijke ondersteuning biedt ruimte om percelen uit het contract te halen en de inkoop anders in te richten. Wij sluiten hierin aan bij de initiatieven vanuit gemeenten vanuit de Woonzorgvisies.
- Om inwoners met een ondersteuningsvraag beter bewust te maken van de beschikbaarheid van technologie en hulpmiddelen voor thuis waarvan zij eventueel gebruik zouden kunnen maken, werken we aan een plan van aanpak voor het verbeteren van de informatie op onze website. Ook wordt bekeken of de informatievoorzieningen op dit vlak tijdens de andere contactmomenten, zoals de keukentafelgesprekken, verbeterd kan worden.

Wat zijn de kosten?

Opgave	Actuele begroting 2024			Najaarsbrief 2024			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Zorgen voor ondersteuning									
Hulpmiddelen	5.960	5.960	0	5.960	5.960	0	0	0	0
Vervoer	11.074	11.074	0	11.194	11.194	0	120	120	0
Huishoudelijke ondersteuning	30.678	30.678	0	31.852	31.852	0	1.174	1.174	0
Begeleiding en kortdurend verblijf	35.129	35.129	0	34.089	34.089	0	-1.040	-1.040	0
Totaal	82.841	82.841	0	83.095	83.095	0	254	254	0

Bedragen x € 1.000

Toelichting bij de afwijkingen

Omschrijving	Lasten	Baten van derden	Bijdragen gemeenten
Hulpmiddelen	0	0	0
Autonome groei Hulpmiddelen en indexering tarieven	0	0	0

Bij de hulpmiddelen (woonvoorzieningen en rolstoelen) is per gemeente gekeken naar de verwachte ontwikkeling van de aantallen voorzieningen. De tarieven voor 2025 woonvoorzieningen zijn geïndexeerd met 3,5% en de rolstoelen met 3%. De tarieven 2026 zijn geïndexeerd conform CPB prijs bruto binnenlands product 2,6%. Vanaf 2027 en verder zijn de tarieven constant gehouden.

Vervoer	120	25	95
Begrotingswijziging Stroomlijn	120	25	95

Stroomlijn heeft haar begroting aangepast voor 2024 vanwege een afwijking in de begrote NEA-index (4%) ten opzichte van de werkelijke NEA-index (3,4%). Daarnaast is extra budget nodig voor het verbeteren van de informatievoorziening, beveiliging en voor innovatie.

Autonome groei Vervoer en indexering tarieven	0	0	0
--	---	---	---

Net als bij de hulpmiddelen is voor het individueel vervoer (scootmobielen, aangepaste fietsen, etc.) de begroting 2025 gebaseerd op de ontwikkeling van de aantallen voorzieningen. Voor het individuele vervoer zijn de tarieven voor 2025 met 3% geïndexeerd. In 2026 zijn de tarieven geïndexeerd conform CPB prijs bruto binnenlands product 2,6%. Vanaf 2027 en verder zijn de tarieven constant gehouden. Ten aanzien van het collectieve vervoer met de Drechthopper volgen wij de begroting van Stroomlijn

Huishoudelijke ondersteuning	1.174	181	993
Herstelgerichte ondersteuning en aanpassing indexering	1.174	181	993

Ondanks de stabilisatie van de klantenaantallen, zien we de verwachte besparing, door inzet van herstelgerichte ondersteuning, op de maatwerkvoorzieningen Huishoudelijke Ondersteuning en vervoersvoorzieningen (zoals een scootmobiel) minder hard dalen dan vooraf werd gedacht (o.a. door de opstartfase en het feit dat Dordrecht nog niet is gestart). Hierdoor zijn de kosten van de genoemde voorzieningen waarschijnlijk hoger dan eerder geprognostiseerd. Daar tegenover staat dat de kosten voor Herstelgerichte ondersteuning ook naar verwachting minder zullen zijn. Daarnaast is bij de opstelling van de begroting rekening gehouden met een indexering van de tarieven. Deze indexering is (hoger) bijgesteld door o.a. aanpassing van de jeugdlonen, waardoor de lasten verder toenemen.

Autonome groei Huishoudelijke ondersteuning en indexering tarieven	0	0	0
---	---	---	---

De huishoudelijke ondersteuning is gebaseerd op de verwachte aantallen voorzieningen.

Vanaf 2025 is opnieuw aanbesteed en geen sprake meer van resultaat indiceren (schoon en leefbaar huis) maar van een bandbreedte model. De tarieven 2025 zijn geïndexeerd met 6%. Tarieven 2026 zijn geïndexeerd conform CPB prijs bruto binnenlands product 2,6%. Vanaf 2027 en verder zijn de tarieven constant gebleven.

Aanpassing maatregel Herstelgerichte ondersteuning	0	0	0
---	---	---	---

Bij de voorziening huishoudelijke ondersteuning is het aantal klanten dat afziet van Herstelgerichte ondersteuning en dus ook afzien van een aanvraag van een voorziening. De verwachte groei wordt hierdoor gedempt.

Begeleiding en kortdurend verblijf	-1.040	0	-1.040
Lagere uitgaven	-1.040	0	-1.040

Door een verwachte daling van het aantal mensen dat gebruik maakt van individuele begeleiding en dagbesteding zowel in Natura als in Persoons Gebonden Budget (PGB), verwachten we een daling van de uitgaven

Wmo naar de voorkant	0	0	0
-----------------------------	---	---	---

De 'beweging Wmo naar de voorkant' biedt vooral kansen bij de lichtere vormen van individuele begeleiding en dagbesteding. Vanaf 2025 en verder verwachten wij jaarlijks 1% lagere groei van het aantal klanten dat een beroep doet op deze "lichtere" vormen van begeleiding.

Autonome groei Begeleiding en indexering tarieven	0	0	0
--	---	---	---

Bij het opstellen van de begroting Begeleiding (individuele begeleiding en dagbesteding) is gekeken naar de ontwikkeling van de verwachte aantallen per gemeente en de contractueel afgesproken jaarlijkse indexering. In 2025 stijgen de tarieven Begeleiding met 4,9%. De tarieven 2026 zijn geïndexeerd conform CPB prijs bruto binnenlands product 2,6%. Vanaf 2027 en verder zijn de tarieven constant gehouden.

4.5 BEDRIJFSVOERING

Doelen

Nummer	Doelstelling
5.1	We zijn als organisatie in control en transparant over hoe we onze middelen inzetten en welke effecten (driehoek; doelen, middelen en legitimiteit) we daarmee in het kader van publieke waarde bereiken.
5.2	Het is voor ons vanzelfsprekend dat wij pro actief samenwerken in ons netwerk om het goede voor de klant te realiseren
5.3	Onze interne bedrijfsvoering is op orde en logisch ingedeeld.

Wat hebben we bereikt?

Voor wat betreft de 1e doelstelling zijn de bevindingen over de 1e 6 maanden positief. Wel is er een aandachtspunt voor de rechtmatige ondertekening van de inhuurovereenkomsten. In het geldende mandaatbesluit zijn afspraken gemaakt over wie wat mag tekenen. Technisch krijgen we dit tot op heden niet in het systeem (AFAS) geregeld en moet nog worden hersteld. Voor wat betreft Drechtwerk dient er e.e.a. hersteld te worden voor wat betreft de uitleenovereenkomsten bij gedetacheerde medewerkers. Dit leidt tot het volgende beeld voor wat betreft de rechtmatigheid:

Onderzoeksresultaten 2024 (geëxtrapoleerd voor heel 2024) die van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording				
Resultaat 2024	Realisatie fout (bedrag)	Realisatie fout (in %)	Norm	Binnen de norm
Financiële fouten incl. DW *	€ 93.257,84	0,03%	1 %	
Financiële fouten inhuur	P.M.	> 1 %	1 %	
Financiële onzekerheden	€ 700,00	0,0%	3 %	
Financiële onzekerheden DW detacheren	P.M.	Nog niet in beeld	3 %	

Daarnaast zijn er ten opzichte van de actuele begroting en de Voorjaarsbrief de volgende belangrijke ontwikkelingen:

Toekomstige huisvesting organisatie

De Sociale Dienst Drechtsteden heeft op basis van de (Bestuurlijke) Samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Dordrecht (uit de GRD-tijd) de intentie om mee te verhuizen naar het toekomstige Dordthuis. In 2023 is duidelijk geworden dat door BTW-technische problematiek het financieel niet gunstig is in het Dordthuis te huisvesten. Dat betekent dat er op zoek is gegaan naar alternatieve locaties voor de huisvesting. Hiervoor ligt nu een aantal opties op tafel. Door deze ontwikkelingen is er in 2024 extra capaciteit ingehuurd om de organisatie te begeleiden en te adviseren. Naar verwachting wordt eind 2024 duidelijk wat de toekomstige huisvesting financieel zal betekenen. De GR Sociaal is voor de toekomstige huisvesting mede afhankelijk van het tempo van de projectvoortgang van de bouw van het Dordthuis. Bij de jaarrekening zal gekeken worden of er afhankelijk van deze projectvoortgang het nodig is om het projectbudget uit 2024 mee te nemen naar 2025.

Herontwerp organisatie-brede processen 'samen verbeteren'.

In de Bestuurlijke opdracht 'toekomstbestendig sociaal domein', spoor 1, is aangegeven dat we onze huidige uitvoeringsprocessen opnieuw tegen het licht gaan houden en efficiënter, mensgericht en

toekomstbestendig zullen gaan ontwerpen en inrichten. In het tweede kwartaal van 2024 is onder begeleiding van een extern bureau hiermee een start gemaakt. Het traject loopt door in 2025. Inmiddels zijn de eerste quick wins opgeleverd en lopen er voor re-integratie en de nieuwe ingang (kennismaking) intensiever herontwerp trajecten. Omdat we ook veel kans zien in het robotiseren van bestaande, repeterende taken hebben we extra afspraken met het SGD gemaakt om hier het 4e kwartaal 2024 extra op in te zetten (zoals we bij de energietoeslag eerder dit jaar ook hebben gedaan wat tot aanzienlijke kostenbesparing leidde).

Voorziening spaarverlof

Sinds 2022 is in de cao opgenomen dat medewerkers in overheidsdienst verlof kunnen aanmerken als 'spaarverlof'. Bovenwettelijke uren (het aantal verlofuren dat bovenop het aantal wettelijk verlofuren komt) kunnen worden omgezet in verlofspaaruren. Het betekent dat deze uren niet kunnen verjaren, terwijl bovenwettelijke uren een verjaringstermijn van 5 jaar hebben. Voor het spaarverlof is (conform wet- en regelgeving) een voorziening gecreëerd. Jaarlijks wordt bij het opmaken van de jaarrekening deze geactualiseerd. Een eventuele storting in de voorziening kan worden opgevangen binnen de bestaande budgetten van de opgave.

Vacatures

In de loop van het jaar is duidelijk geworden dat het invullen van vacatures en het inhuren van extra krachten door de krappe arbeidsmarkt steeds moeilijker wordt. We zien dit terug binnen alle opgaven. Dit kan ertoe leiden dat er bij de jaarrekening incidenteel financiële middelen overblijven.

Servicegemeente Dordrecht

Eind 2024 zal de GR Sociaal een keuze moeten maken in het al dan niet verlengen van de samenwerkingsovereenkomst met de Servicegemeente naar de toekomst toe. Een en ander wordt op dit moment geëvalueerd en zal nog met het bestuur gedeeld worden.

Wat zijn de kosten?

Opgave	Actuele begroting 2024			Najaarsbrief 2024			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bedrijfsvoering									
Apparaatskosten	62.418	61.312	-1.106	62.418	61.312	-1.106	0	0	0
Apparaatskosten DVO's	4.305	4.305	0	4.305	4.305	0	0	0	0
Treasury	215	215	0	215	215	0	0	0	0
Totaal	66.938	65.832	-1.106	66.938	65.832	-1.106	0	0	0
Programmareserves									
Mutaties reserves	0	250	250	0	250	250	0	0	0
Totaal	0	250	250		250	250	0	0	0
Totaal generaal	66.938	66.082	-856	66.938	66.082	-856	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Toelichting bij de afwijkingen

Wij verwachten geen afwijkingen.

5 BIJLAGEN

5.1 BIJDRAGEN PER GEMEENTE 2024

Bijdragen gemeenten naar Taakveld - Opgave - product bedragen x € 1.000		Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld- Giessendam	H.I. Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		127	945	103	192	208	166	327	2.068
<i>Bedrijfsvoering</i>		<i>127</i>	<i>945</i>	<i>103</i>	<i>192</i>	<i>208</i>	<i>166</i>	<i>327</i>	<i>2.068</i>
Apparaatskosten DVO's		127	945	103	192	208	166	327	2.068
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		31	405	5	40	83	55	91	710
<i>Bedrijfsvoering</i>		<i>31</i>	<i>405</i>	<i>5</i>	<i>40</i>	<i>83</i>	<i>55</i>	<i>91</i>	<i>710</i>
Apparaatskosten DVO's		31	405	5	40	83	55	91	710
6.3 Inkomensregelingen		8.938	91.705	4.854	8.763	12.767	13.011	27.788	167.826
<i>Bestaanszekerheid versterken</i>		<i>8.938</i>	<i>91.705</i>	<i>4.854</i>	<i>8.763</i>	<i>12.767</i>	<i>13.011</i>	<i>27.788</i>	<i>167.826</i>
Inkomensondersteuning		6.890	68.255	3.733	6.672	9.586	9.740	21.483	126.359
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.		108	1.214	54	119	179	166	308	2.147
Minimabeleid		481	5.350	278	473	762	748	1.412	9.504
Apparaatskosten		1.459	16.886	789	1.500	2.240	2.357	4.585	29.816
6.4 WSW en beschut werk		1.666	22.993	0	1.360	2.161	3.026	4.254	35.460
<i>Ontwikkelen naar werk</i>		<i>1.666</i>	<i>22.993</i>	<i>0</i>	<i>1.360</i>	<i>2.161</i>	<i>3.026</i>	<i>4.254</i>	<i>35.460</i>
Drechtwerk		1.666	22.993	0	1.360	2.161	3.026	4.254	35.460
6.5 Arbeidsparticipatie		1.241	14.711	569	1.211	1.833	1.685	4.040	25.290
<i>Bestaanszekerheid versterken</i>		<i>1.241</i>	<i>14.711</i>	<i>569</i>	<i>1.211</i>	<i>1.833</i>	<i>1.685</i>	<i>4.040</i>	<i>25.290</i>
Minimabeleid		2	22	0	1	3	3	5	35
Statushouders		20	113	10	29	31	24	43	270
Participatie		429	4.655	213	424	638	594	1.438	8.391
Apparaatskosten		791	9.921	346	756	1.161	1.064	2.554	16.593
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		1.093	8.140	824	1.485	2.050	1.799	3.035	18.426
<i>Zorgen voor ondersteuning</i>		<i>1.093</i>	<i>8.140</i>	<i>824</i>	<i>1.485</i>	<i>2.050</i>	<i>1.799</i>	<i>3.035</i>	<i>18.426</i>
Hulpmiddelen		498	2.732	339	445	548	462	936	5.960
Vervoer		498	4.708	403	893	1.320	1.171	1.776	10.769
Apparaatskosten		97	700	82	147	182	166	323	1.697
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)		1.835	12.598	1.453	2.671	3.480	2.633	5.229	29.898
<i>Zorgen voor ondersteuning</i>		<i>1.835</i>	<i>12.598</i>	<i>1.453</i>	<i>2.671</i>	<i>3.480</i>	<i>2.633</i>	<i>5.229</i>	<i>29.898</i>
Huishoudelijke ondersteuning		1.792	12.283	1.417	2.613	3.396	2.567	5.103	29.171
Apparaatskosten		43	315	36	58	84	66	126	727
6.71B Begeleiding (WMO)		1.789	15.598	1.691	1.974	2.740	3.120	4.966	31.878
<i>Zorgen voor ondersteuning</i>		<i>1.789</i>	<i>15.598</i>	<i>1.691</i>	<i>1.974</i>	<i>2.740</i>	<i>3.120</i>	<i>4.966</i>	<i>31.878</i>
Begeleiding en kortdurend verblijf		1.369	12.168	1.313	1.503	2.074	2.354	3.822	24.603
Apparaatskosten		420	3.430	378	471	666	766	1.144	7.275
6.71C Dagbesteding (WMO)		851	4.903	1.096	1.090	1.309	1.359	1.788	12.396
<i>Zorgen voor ondersteuning</i>		<i>851</i>	<i>4.903</i>	<i>1.096</i>	<i>1.090</i>	<i>1.309</i>	<i>1.359</i>	<i>1.788</i>	<i>12.396</i>
Begeleiding en kortdurend verblijf		667	3.742	847	830	984	1.065	1.351	9.486
Apparaatskosten		184	1.161	249	260	325	294	437	2.910
6.81A Beschermd wonen (WMO)		0	1.528	0	0	0	0	0	1.528
<i>Bedrijfsvoering</i>		<i>0</i>	<i>1.528</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.528</i>
Apparaatskosten DVO's		0	1.528	0	0	0	0	0	1.528
Totaal generaal		17.572	173.524	10.595	18.786	26.631	26.854	51.519	325.481

Bijdragen gemeenten naar Opgave - product - Taakveld bedragen x € 1.000	Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld- Giesendam	H.I. Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Bestaanszekerheid versterken	7.481	74.841	4.065	7.264	10.530	10.656	23.208	138.046
Inkomensondersteuning	6.890	68.255	3.733	6.672	9.586	9.740	21.483	126.359
6.3 Inkomensregelingen	6.890	68.255	3.733	6.672	9.586	9.740	21.483	126.359
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	108	1.214	54	119	179	166	308	2.147
6.3 Inkomensregelingen	108	1.214	54	119	179	166	308	2.147
Minimabeleid	483	5.372	278	474	765	750	1.417	9.539
6.3 Inkomensregelingen	481	5.350	278	473	762	748	1.412	9.504
6.5 Arbeidsparticipatie	2	22	0	1	3	3	5	35
Ontwikkelen naar werk	2.115	27.761	223	1.813	2.830	3.644	5.735	44.121
Statushouders	20	113	10	29	31	24	43	270
6.5 Arbeidsparticipatie	20	113	10	29	31	24	43	270
Participatie	429	4.655	213	424	638	594	1.438	8.391
6.5 Arbeidsparticipatie	429	4.655	213	424	638	594	1.438	8.391
Drechtwerk	1.666	22.993	0	1.360	2.161	3.026	4.254	35.460
6.4 WSW en beschut werk	1.666	22.993	0	1.360	2.161	3.026	4.254	35.460
Zorgen voor ondersteuning	4.824	35.633	4.319	6.284	8.322	7.619	12.988	79.989
Hulpmiddelen	498	2.732	339	445	548	462	936	5.960
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	498	2.732	339	445	548	462	936	5.960
Vervoer	498	4.708	403	893	1.320	1.171	1.776	10.769
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	498	4.708	403	893	1.320	1.171	1.776	10.769
Huishoudelijke ondersteuning	1.792	12.283	1.417	2.613	3.396	2.567	5.103	29.171
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	1.792	12.283	1.417	2.613	3.396	2.567	5.103	29.171
Begeleiding en kortdurend verblijf	2.036	15.910	2.160	2.333	3.058	3.419	5.173	34.089
6.71B Begeleiding (WMO)	1.369	12.168	1.313	1.503	2.074	2.354	3.822	24.603
6.71C Dagbesteding (WMO)	667	3.742	847	830	984	1.065	1.351	9.486
Bedrijfsvoering	3.152	35.290	1.988	3.425	4.949	4.935	9.588	63.324
Apparaatskosten	2.993	32.412	1.880	3.193	4.658	4.713	9.170	59.019
6.3 Inkomensregelingen	1.459	16.886	789	1.500	2.240	2.357	4.585	29.816
6.5 Arbeidsparticipatie	791	9.921	346	756	1.161	1.064	2.554	16.593
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	97	700	82	147	182	166	323	1.697
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	43	315	36	58	84	66	126	727
6.71B Begeleiding (WMO)	420	3.430	378	471	666	766	1.144	7.275
6.71C Dagbesteding (WMO)	184	1.161	249	260	325	294	437	2.910
Apparaatskosten DVO's	158	2.877	108	232	291	221	418	4.305
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	127	945	103	192	208	166	327	2.068
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	31	405	5	40	83	55	91	710
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	1.528	0	0	0	0	0	1.528
Totaal generaal	17.572	173.524	10.595	18.786	26.631	26.854	51.519	325.481

5.2 RISICO'S

In deze bijlage zijn alle geactualiseerde risico's en kansen opgenomen die een materiële invloed op de financiële positie kunnen hebben, maar onvoldoende zeker zijn om in de begroting of de financiële prognose op te nemen.

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Bestandsontwikkeling inkomensondersteuning	Groot (75%)	500.000	375.000	De prognose is dat eind 2024 het aantal bijstandsgerechtigden maximaal 6.160 zal zijn. Dit is conform de procentuele ontwikkeling van de macro aantallen en een eigen ambitie i.r.t onze eindstand 2023. Blijkt dat door een tegenvallende (plaatselijke) conjunctuur op het eind van het jaar er 140 bijstandsgerechtigden meer te zijn is er een risico van € 500.000.
Ontwikkeling uitgaven minimabeleid	Groot (75%)	200.000	150.000	In de najaarsbrief is de prognose voor de gemeentelijke bijdrage aangepast met een verhoging van € 0,5 miljoen. Er bestaat een risico dat de kosten voor het minimabeleid verder toenemen door de proactieve dienstverlening. Dit risico wordt geschat op € 0,2 miljoen
Geen compensatie van het Rijk inzake hogere loonkosten	Matig (25%)	366.000	91.500	Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt gewerkt met bekende (verwachte & exacte) ontwikkelingen op gebieden als aanpassingen van WML, loonprijsontwikkelingen, bekende Cao afspraken waar van toepassing. Vaststaande gegevens over landelijke ontwikkelingen, gepubliceerd in de meest recente mei- en septembercirculaires van het Rijk zijn hierin verwerkt. Elke wijziging of aanpassing heeft dus direct effect op de hier gepresenteerde (meerjaren-) begroting. Een afwijking van 1% op de lonen voor SW heeft een effect van € 294.000 en op overig personeel een effect van € 72.000.
Gevolgen afwijking van blijfkans berekening Wsw	p.m.			Bij de invoering van de Participatiewet is de door het Rijk begrote bezuiniging op de rijksbijdrage als uitgangspunt genomen. Voor de verdeling van de subsidiegelden wordt rekening gehouden met een zogenaamde blijf kansberekening. De werkelijke uitstroom van Drechwerk versus de uitstroom vanuit het actuaireel model waar vanuit het Rijk werkt, kan (grote) afwijkingen hebben hetgeen kan leiden tot (aanzienlijke) tekorten op de subsidie inkomsten ten opzichte van de salarisbetalingen zoals inmiddels gepresenteerd.
Gevolgen wijziging omvang Sw-subsidie van het Rijk	p.m.			Rijkssubsidie SW (vanaf 1-1-2008 gemeentelijke subsidie SW): de subsidie SW is de belangrijkste inkomstenbron van het onderdeel Drechwerk. Wijziging in de bekostigingssystematiek kan gevolgen hebben voor de omvang van de subsidie SW, d.w.z. dat het ministerie de hoogte van de subsidie per SE bepaalt. Elke euro verandering in de subsidie veroorzaakt een gelijke mutatie in het tekort zowel positief als negatief. (in deze begroting zijn de meest recente budgetten verwerkt, meircirculaire 2024).
DW Kamerlingh Onnesweg 1	p.m.			Het in eigendom zijnde pand van Drechwerk aan de Kamerlingh Onnesweg 1: onvoorziene benodigde maatregelen om te voldoen aan wet- en regelgeving kunnen impact hebben op het exploitatieresultaat.
Uitstaande geldlening aan Assembly Partner B.V.	Gemiddeld (50%)	1.132.000	566.000	Uitstaande geldlening aan Assembly Partner B.V. op 1 januari 2024 groot € 1.132.000. Bij faillissement is het risico tot het niet volledig innen van de uitstaande lening reëel, afgegeven borgstelling zal dit risico beperken.

Arbeidsontwikkeling	p.m.			Door krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om (goed opgeleid en ervaren) personeel te werven. Ook bij de SDD staan vacatures lang open. De schaarste op de arbeidsmarkt zal op korte termijn niet direct een knelpunt zijn bij de kwaliteit van dienstverlening aan de klanten van de SDD. Op langere termijn kan dat echter wel het geval zijn. De SDD doet allerlei inspanningen om goed personeel te werven en te behouden.
Huisvesting	Matig (25%)	300.000	75.000	Het pand 'De Hellingen' is gehuurd tot en met het eerste kwartaal 2025. Door de vertragingen in de realisatie van het Dordthuis is de inschatting dat de huur van dit pand verlengd gaat worden voor het hele jaar 2025. Investerings zijn nodig om de functionaliteit van de panden op orde te houden, maar worden beperkt tot het strikt noodzakelijke. Ook de jaarlijkse onderhoudskosten kunnen oplopen, door de ouderdom van het pand. Er wordt steeds kritisch gekeken naar de noodzaak van investeringen en onderhoudsverplichtingen. Risico is dat de extra kosten niet binnen de bestaande budgetten in 2024 kunnen worden opgevangen.
Vangnetregeling	Matig (25%)	500.000	125.000	Op basis van de realisatie 2023 is voor het jaar 2023 een verzoek gedaan tot een uitkering in het kader van de Vangnetregeling van € 0,5 miljoen. Deze is in de prognose 2024 meegenomen. Of het zal leiden tot een werkelijke uitkering en hoe hoog deze zal zijn, zal op zijn vroegst in het vierde kwartaal van 2024 bekend worden.
Totaal			1.382.500	

Onderstaande risico's zijn afgevoerd.

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Uitstel invoering Wmo voorziening herstelgerichte ondersteuning	Groot (75%)	115.000	86.250	De gemeente Dordrecht neemt het laatste kwartaal 2024 een besluit over de invoering van de Wmo voorziening herstelgerichte dienstverlening. Door deze vertraging wordt de beoogde besparing niet (volledig) gerealiseerd. --> Risico heeft zich voorgedaan en is verwerkt in de prognose van de Najaarsbrief 2024.
cao verhoging Huishoudelijke ondersteuning per 1 oktober 2023	Zeer groot (90%)	400.000	360.000	Op 22 juni hebben de werkgeversorganisaties en vakbonden een akkoord bereikt over het openbreken van de CAO 2023 om prijsstijgingen door de inflatie op te vangen. Overeenstemming is bereikt om per 1 oktober 2023 de lonen met 5% te verhogen. Daarnaast vindt per 1 maart 2024 en per 1 oktober 2024 een loonsverhoging plaats van 2,5%. Het onderhandelaarsakkoord moet nog worden voorgelegd aan de leden van de vakbonden en werkgeversorganisaties. --> Risico afgevoerd. Nieuwe CAO huishoudelijke hulpen is verwerkt in de Voorjaarsbrief 2024
Energietoeslag	Gemiddeld (50%)	870.000	435.000	Voor de Energietoeslag is er landelijk € 1,4 miljard beschikbaar gesteld. Voor de Drechtsteden is er in totaal circa € 21,3 budget beschikbaar gesteld. Aangezien de Drechtsteden bij de toekenning van de energietoeslag voor een ruimere doelgroep hebben gekozen dan waarvoor het Rijk middelen beschikbaar heeft gesteld en het bereik hoger ligt dan verwacht, zullen de uitgaven energietoeslag naar verwachting € 24,5 miljoen bedragen. Deze uitgaven zijn gebaseerd op een prognose waarbij een inschatting is gemaakt van de nog te ontvangen en af te handelen aanvragen. De overschrijding ten opzichte van het beschikbaar gestelde budget bedraagt € 3,1 miljoen. Bij de verwachte aantal aanvragen is niet uitgegaan van 100% bereik. Het verschil tussen de begrote uitgaven en de uitgaven bij een bereik van 100% is het vermelde risico. Het tekort t.o.v. de Rijksbudgetten bij de jaarrekening 2022 bedraagt € 4,0 mln.

Ontwikkeling macrobudget n.a.v. aflopen Bbz-light	Gemiddeld (50%)	-400.000	-200.000	De uitgaven Bbz zijn in het eerste kwartaal fors hoger door de ondersteunende maatregel Bbz-light (i.v.m. wegvallen Tozo). Deze maatregel is per 1 april komen te vervallen. In hoeverre dit nog na-ijlt is lastig aan te geven. Daarnaast is het moeilijk te voorspellen wat voor een effect de te verwachten faillissementen hebben op eventuele aanvragen Bbz. Zijn er verder geen nakomende kosten Bbz-light en blijken de faillissementen mee te vallen is er een kans van € 400.000. Dit positieve risico/ deze kans heeft zich niet voortgedaan.
Energietoeslag	p.m.			Gepaard aan de eenmalige energietoeslag treedt nog een risico op: in de wetwijziging die de eenmalige energietoeslag mogelijk maakt, is tevens de wettelijke ruimte geschapen voor tegemoetkomingen voor energiekosten op basis van de individuele bijzondere bijstand. De kans is zeer reëel dat voor een (aanzienlijk) deel van de doelgroep de eenmalige energietoeslag niet toereikend zal zijn. Dit zal vooral inwoners treffen wier energiecontract recentelijk is, of binnenkort wordt, gewijzigd. Zonder aanvullende landelijke maatregelen zullen zij mogelijk een beroep doen op de individuele bijzondere bijstand. Een fors beroep impliceert niet alleen hoge apparaatskosten (want de afhandeling vergt individuele toetsing van recht en noodzaak, gebaseerd op werkelijke uitgaven), maar ook hoge programmakosten. Bij de septembercirculaire is € 35 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden aan burgers. Voor Drechtsteden betekent dit een totaalbedrag van € 0,5 miljoen. Het is op voorhand niet duidelijk of deze compensatie afdoende is. Vooralsnog is dit risico van als p.m. opgenomen.
Bedrijfsvoering	Gemiddeld (50%)	200.000	100.000	De bedrijfsvoering moet aan steeds meer regels voldoen. Bijvoorbeeld de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en informatiebeveiliging, maar ook de steeds meer opkomende landelijke standaardisering. Daarnaast moet de informatisering aan steeds grotere eisen voldoen. We zien dat we als overheid minder snel van deze ontwikkelingen gebruik maken. De mogelijkheden die door de markt worden aangeboden en dat wat door onze inwoners wordt gebruikt, wijkt in toenemende mate van elkaar af. Systemen en hun onderlinge relatie/uitwisseling worden complexer en dat vraagt om heroverweging. Ook de sterke afhankelijkheid van de IT-systemen en daarmee onze kwetsbaarheid blijft een risico. De grote(re) incidenten die we hebben afgelopen jaar hebben ervaren onderstrepen dit.
Bandbreedte in begroting voor onzekerheid	Matig (25%)	8.200.000	2.050.000	De begroting en meerjarenraming van de sociale dienst kent een bandbreedte, gezien de grote onzekerheden. De onderkant van de bandbreedte is in de begroting toegepast voor de budgetten en gemeentelijke bijdragen. Er is daarmee een risico dat budgetten en gemeentelijke bijdragen hoger worden. Ten opzichte van de bovenkant van de bandbreedte is het maximale risico € 8,2 miljoen. Hiervan is 25% in de risicoparagraaf opgenomen.
Totaal			2.831.250	

5.3 DVO's

De GR Sociaal voert onderstaande DVO's uit. De programmagelden zijn geen onderdeel van de begroting en verantwoording van de GR Sociaal omdat deze in mandaat worden uitgevoerd voor gemeenten. De apparaatskosten zijn wél onderdeel van de begroting en verantwoording van de GR Sociaal, en de vergoeding van gemeenten is onderdeel van het liquiditeitsoverzicht.

DVO	Leefgelden	
Doel	Uitkeren van leefgelden aan ontheemden uit de Oekraïne, zowel in Gemeentelijke opvang (GOO) als Particuliere opvang (POO)	
In opdracht van de gemeenten	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht	
Duur	De DVO is afgesloten voor de duur van 1 jaar	
Programmageld	Op basis van het verstrekte Leefgeld in Q1 en Q2 2024 is de verwachting dat er € 2.600.000 aan Leefgeld verstrekt wordt in 2024.	
Programmageld per gemeente	Alblasserdam Dordrecht Hardinxveld-Giessendam Hendrik-Ido-Ambacht Papendrecht Sliedrecht Zwijndrecht	€ 200.000 € 1.780.000 € 160.000 € 70.000 € 80.000 € 180.000 € 130.000
Inzet van middelen	Voor de uitvoering van deze DVO is 2 fte eigen en ingehuurd personeel ingezet	
Vergoeding apparaatskosten	In 2024 zijn de apparaatskosten begroot op € 200.000 (verantwoord onder Apparaatskosten DVO's)	
Overig	Het verstrekte Leefgeld wordt achteraf (per kwartaal) in rekening gebracht bij de gemeenten.	

DVO	Inburgering	
Doel	Uitvoering geven aan de Wet Inburgering 2021 Inburgering van asielstatushouders en gezins- en overige migranten	
In opdracht van de gemeenten	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht	
Duur	De DVO is afgesloten voor de duur van 4 jaar	
Programmageld	In 2024 is € 2.421.444 begroot voor SPUK Wet inburgering	
Programmageld per gemeente	Alblasserdam Dordrecht Hardinxveld-Giessendam Hendrik-Ido-Ambacht Papendrecht Sliedrecht Zwijndrecht	€ 167.001 € 991.537 € 152.576 € 257.987 € 264.860 € 212.725 € 374.758
Inzet van middelen	Voor de uitvoering van deze DVO is 16,9 fte eigen en ingehuurd personeel ingezet. De DVO 2024 moet nog worden vastgesteld en mogelijk wordt deze nog opgehoogd o.b.v. de taakstelling 2024.	
Vergoeding apparaatskosten	In 2024 worden de apparaatskosten door de gemeenten vergoed (begroot € 1.865.203).	
Overig	reserveringsregeling Wet inburgering 2021 zijnde € 2.656.416 jaarrekening 2023	

DVO	Kinderopvangtoeslagaffaire
-----	----------------------------

Doel	Voor de Drechtsteden is binnen de GR Sociaal het Hulpteam Toeslagen opgezet om de door de Belastingdienst gedupeerde inwoners direct concrete hulp te bieden. Naar verwachting zal deze taak tot en met 2026 door de GR Sociaal worden uitgevoerd.
In opdracht van de gemeenten	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht
Duur	De DVO is afgesloten voor onbepaalde tijd.
Programmageld	In 2024 is er geen programmageld begroot, de prognose is dat de uitgaven € 0,35 miljoen zullen bedragen.
Inzet van middelen	Voor de uitvoering van deze DVO is 5,67 fte eigen en ingehuurd personeel ingezet
Vergoeding apparaatskosten	In 2024 zijn de begrote apparaatskosten € 710.000
Overig	

DVO	Beschermd Wonen en Opvang	
Doel	Jaarlijks maken de gemeente Dordrecht en de SDD via een dienstverleningsovereenkomst afspraken over de inzet van de Toegang Wmo. Naast het indiceren van Beschermd Wonen en Opvang is de toegang ook verantwoordelijk voor het wachtlijstbeheer BW.	
In opdracht van de gemeenten	Centrumgemeente Dordrecht	
Duur	De DVO is afgesloten voor de duur van 1 jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd.	
Programmageld	In 2024 is € 20.800.000 voor Beschermd Wonen en € 7.800.000 voor Opvang.	
Programmageld per gemeente	Centrumgemeente Dordrecht	€ 28.600.000
Inzet van middelen	Voor de uitvoering van deze DVO is 12,51 fte eigen en ingehuurd personeel ingezet.	
Vergoeding apparaatskosten	In 2024 zijn de apparaatskosten door de gemeenten vergoed (begroot € 1.527.640).	
Overig	De DVO Beschermd Wonen en Opvang 2024 is geactualiseerd en met de 3e begrotingswijziging 2024 verwerkt in de begroting.	

5.4 BEGROTINGSSUBSIDIES

In deze bijlage zijn de subsidies opgenomen, die worden verstrekt op basis van de begroting. Dit is één van de juridische grondslagen voor het verstrekken van een subsidie. Er is opgenomen welke organisatie het betreft en welk (maximaal) subsidiebedrag erbij hoort.

De GR Sociaal heeft op dit moment drie begrotingssubsidies. Die worden hieronder benoemd.

- De Stichting Cliëntenraad regio Drechtsteden en de Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden zijn per 1 januari 2024 samengegaan onder de naam Stichting Regionale Adviesraad Sociaal Drechtsteden. Het begrote subsidiebedrag is € 65.000.
- Stichting Urgente Noden (exclusief sociaal leenfonds) heeft een begroot subsidiebedrag van € 97.000. In 2024 is er echter een extra subsidie van € 10.000 verstrekt voor het sociaal leenfonds.
- Stichting Anders. Het begrote subsidiebedrag is € 12.000.